

DIRVA

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER
P.O. BOX 03206 • 6116 ST. CLAIR AVENUE • CLEVELAND, OHIO 44103
Vol. LXVI Birželis - June 4, 1981 Nr. 23

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

TERORAS AIRIJOJE

Lietuviškom akim stebint

Vytautas Meškauskas

Nuotrauka Draugo gegužės 15 d. Nr. buvo visai neįžiūrima, juoda dėmė, tačiau parašas visai aiškus - 'Tipiška S. Airijos kataliko partizano apranga'. Ar apibūdinimas 'katalikas' čia visai tinkamas? Juk tiksliau būtų tą kaukę pavadinti IRA /Provisional Wing/ teroristų apranga, kurią, greičiau, už pinigų pademonstravo fotografui koks nors vaikinukas. Chicago Tribune ir Miami Herald pasirodė pranešimai, kad užsienio foto ir filmų korespondentai - norėdami daugiau 'akcijos' - paperka vaikėzus, kad tie užsimovę tas kaukes Molotovo kokteiliais apmestų patruliuojančius britų šarvuočius. Bet tarp kitko.

Svarbiau yra tai, kad toji organizacija siekia išvaduoti iš britų ne tik Šiaurės Airiją, bet ir - dabar visai laisvą - pietinę Airiją, kurioje už savo žygius jie irgi sodinami į kalėjimus ir kurios parlamente jie neturi nė vieno atstovo. Faktinai tie teroristai yra marksistinių pažiūrų, norį suvalstybinti visą nuosavybę. Jie yra Libijos, sovietų ir ... JAV airių remiami. Nuostabi koalicija!

Lietuviškomis akimis pažiūrėjus galima daug ką suprasti. Britų-airių 800 metų 'bendravimas' buvo paskutiniams taip pat nelaimingas, kaip mums su lenkais. Santykiai sunormalėjo tik per paskutinius 60 metų, Airijai atgavus pilną nepriklausomybę. Bet ir prieš 60 metų - kai tada mūsų santykiams su lenkais pradėjo kliudyti Vilniaus klausimas - britų-airių santykius drumstė Šiaurinės Airijos, Ulsterio problemos. Ten šešios apskritys, daugumoje protestantų apgyventos, plebiscitu atsisakė jungtis su Airija, prašydamos likti britų globoje. Pradžioje protestantų dauguma labai spaudė biednesnę katalikų mažumą net taip, kad katalikų teisėms apginti britai buvo priversti pasiųsti savo kariuomenę. Nuo to laiko katalikų teisės buvo respektuojamos ir jų materialinė padėtis pasitaisė. Tačiau - apetitas auga bevalgant. Kai kuriems airiams atrodė atėjęs laikas visiškam britų pašalinimui.

Ulsterio išlaikymas, įskaitant ir 12,000 vyrų kariuomenę, kaštuoja apie 2 milijonus dolerių į metus. Jie mielai tos naštos atsikratytų, jei tai neišauktų pilietinio karo, nes milijonas Ulsterio protestantų nenori nusileisti mažumos valiai.

Dabartinė britų vyriausybė galvoja, kad ilgai gal galima būtų prieiti prie Airijos suvienijimo, Šiaurinei daliai suteikus plačią autonomiją (kažką panašaus į Klaipėdos kra-

to statusą). Mat, per paskutinius 60 metų abi dalys gerokai nutolo. Airijoje, pav. neleidžiami persiskyrimai ir abortai, Ulsteryje - leidžiami ir pan. Visą tai tačiau negalima išspręsti sauvale ir prievarta.

Christian Science Monitor žiniomis, iš 416 Mazed kalėjimo kalinių - kurie dabar kelių kalinių badavimu nori gauti 'politinių kalinių teises' - 74 ten sėdi už nužudymus, 45 už bandymus nužudyti, 118 už bombų dėjimą, 96 už ginklų turėjimą - kas ten istatymais draudžiama, ir 83 už plėšikymą. Už tat griežtai žiūrint tektų sutikti su britų premjere Thatcher, kad tie žmonės yra kriminalistai. Bet daugumas airių, nors ir nesutinka su teroristų priemonėmis ir tikslais, tačiau - tautinio solidarumo vedami - kažkaip neturi drąsos juos pasmerkti. Net ir tokie liberalūs airių kilmės politikai, kaip E. Kennedy ar Daniel Patrick Moynihan. Reikia atsiminti, kad airių kilmės yra per 20 milijonų amerikiečių - ir tada tokį nusistatymą galima lengvai suprasti. Juk ir pas mus, jei kas nors pasiskelbia ką nors daras 'vardant tos Lietuvos' - labai retai kada susilaukia kritikos, nors to kartais ir reikėtų.

Tuo tarpu teroras duoda ne paprastų politinių galimybių. Imkim pavyzdžiui kad ir Ispanijos baskus. Jų teroristai, kurių su pritarėjais tėra keli šimtai, pradėjo žudyti Ispanijos karininkus. Tie, pasipiktinę vyriausybės neveiklumu, panorėjo ją nuversti - ko kaip tik teroristai ir siekė. Mat, apamai imant, baskai yra demokraciškai nusiteikę ir Ispanijai grįžus į karinę diktatūrą, norėtų nuo jos atsiskirti. Nera-

Buvęs Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos pirmininkas inž. Antanas Mažeika, kurio pranešimas apie Sąjungos veiklą spausdinamas žemiau, ir sol. Liucija Mažeikienė atlikusi meninę programą. Už jų sėdi inž. K. Pocius, Vilties valdybos vicepirmininkas. J. Gaižučio nuotr.

ALT S-gos valdybos dvejų metų veiklos apžvalga

Plati seimo darbotvarkė, ir ribotas laikas vertė visus apžvalginius pranešimus pateikti kondensuotai. Todėl ir ALTS valdybos pirmininko A. Mažeikos ataskaitinis pranešimas, kurį čia kiek pat trumpinę spausdiname, tik bendrais bruožais pavaizdavo, kas jo vadovaujamos valdybos paskutiniųjų dve-

mumai Ispanijoje, kuri svarsto į NATO įstojimo klausimą, patiktų ir dar kai kam.

Rodos - visai aišku, bet per didelis nacionalizmas kai kada neleidžia ramiai pagalvoti.

jų metų būvyje buvo planuota, veikta ir padaryta. Sudarius seimo darbo prezidiumą, ALT Sąjungos valdybos pirmininkas A. Mažeika kalbėjo:

ALT S-gos 16-jame seime 1979 m. buvo perrinkti į Sąjungos valdybą antrajai kadencijai: pirmininku Antanas Mažeika, vicepirm. Bronius Dūda ir Jonas Mockus, sekretorė Elena Gedgaudienė ir naujai išrinktas išd. Vincas Juodvalkis.

Šios sudėties valdyba turėjo 16 valdybos posėdžių ir daugelį atvejų telefoninių pasitarimų. Parašyta ir išsiuntinėta 9 bendraraščiai, atskirais laiškais susižinota su tarybos nariais bei skyrių pirmininkais. Lietuvos laisvinimo klausimais buvo kreiptasi į Atstovų rūmų narius bei senatorius, iš jų gauti malonūs atsakymai. Rinkiminiais metais ir po rinkimų Sąjungos vardu pasiųstas prez. Reaganui sveikinimas, pritariant jo tvirtai laikysenai prieš komunizmą.

Prieš pat šešiolikąjį seimą buvo surašytas projektas taisyklių S-gos apygardų veiklai reguliuoti. Projektas buvo išsiuntinėtas tarybos nariams susipažinti, pataisyti ir pareikšti savo nuomonę. Atsakymai gauti tik iš keturių tarybos narių. Dar kartą buvo pa-

siųstas paraginimas, tačiau ir sekantį kartą trūko susidomėjimo, nes tik du atsiuntė savo nuomones. Iš gautų atsakymų - keturi pasisakė teigiamai, du neigiamai, o kiti 15, reikia manyti, susilaikė ar dėl kitų priežasčių neatsakė. Tokioje padėtyje valdyba nutarė šį klausimą laikinai atidėti.

Šešioliktojo seimo nutarimu, sudaryta komisija Tautinės Sąjungos įstatams keisti bei papildyti. Į ją pakviesti: buvęs ALT Sąjungos valdybos pirm. Vytautas Abraitis, buvęs Rytų apygardos valdybos pirm. Vincentas Grūzdys ir Philadelphia skyriaus pirm. Vytautas Matonis. Sąjungos valdyba bendraraščiu painformavo tarybos narius ir visus skyrius, prašydama su pasiūlymais ir pageidavimais tiesiog kreiptis į komisijos narius. Komisija parengė įstatų keitimo projektą. Šis projektas komisijos pirm. V. Abraičio buvo 1980 m. liepos mėn. 5 d. referuotas ALTS suvažiavimo-svarstybių metu. Projektas suvažiavimo dalyvių diskutuojamas, papildomas ar pataisomas. Komisijos pirm. V. Abraitis davė paaiškinimus ir pažadėjo komisijos posėdyje galutinai paruošti projektą septynioliktajam seimui. Taigi šį

(Nukelta į 3 psl.)

St. Kaunelienė ir L. Mingėlienė registruoja į Seimą atvykusius V. Abraitį, V. Senutą ir inž. E. Bartkų.

K. Sragausko nuotr.

SAVAITINĖ POLITIJOS Apžvalga

Ar Afganistanas virsta Vietnamu? - Kol kas ne, bet galutinam laimėjimui Maskvai reikia daugiau kariuomenės, laiko ir savo aukų

Kaip sovietams sekasi, ar nesiseka, Vietname? Žinios apie tai yra nepilnos ir dažnai prieštaraujančios. Kol kas patikimiausias atrodo londoniško The Economist specialaus korespondento reportažas, kuris prasideda:

„Ne, Afganistanas nėra rusų vietnamas. Karas Vietname buvo Amerikos praloštas jos pačios televizijos ekranuose ir studentų bendrabučiuose. Tuo tarpu Sovietijos gyventojai beveik nieko nemato televizijoje ar laikraščiuose, kas jų

vardu yra daroma mažoje, atsilikusioje šalyje. Eilinis sovietas tik žino, kad 'ribotas skaičius jūkariuomenės' padeda Afganistano kariams nugalėti 'banditus'. Palyginti labai mažai kas turi giminių sužeistų ar žuvusių tame kare.

„Vakarų interesas greitai atslūgo po to, kai jų korespondentai buvo pašalinti iš Kabulo, kai tuo tarpu Saigone jie liko. Nedaug vaizdų, rodančių sovietų helikopterius naikinančius afganų kaimus, buvo parodyta Amerikos televizijoje.

„Niekas Vakaruose neprotavo, kad sovietai Afganistane išžudė 50,000 žmonių ir priverstė pabėgti 2 milijonus. Jėne Fonda nenuvažiavo jų aplankyti, Joan Baez nesukompanavo baladės apie Afganistano mirusius. Karas ten nebuvo vertas Vakarų atletams prarasti progą laimėti keletą sidabrinių medalių ar netekti kiek populiarumo prezidentui Reaganui javų augintojų valstijose.

„Afganistanas nėra Rusijos Vietnamas. Vakarų valstybės pradžioje labai pasipiktinusios greitai neteko vienybės: prancūzai bandė tarpininkauti, vokiečiai skatino nesikarščiuoti, amerikiečiai nustojo domėtis. Kai Vietnamo kare Rusija ir Kinija konkuravo aprūpindamos ginklais žudyti amerikiečius ir Pietų vietnamiečius, europiečiai ieško priežasčių neduoti ginklų Afganistano sukilėliams. Carterio Valstybės Sekretorius Muskie net sako, kad gali būti pavojinga siųsti ginklus rusus užmušti.

Esą tačiau ir malonesnių faktų - kalbančių, kad Afganistanas nėra rusų Vietnamas. Rusijos patikėtinis Babark Karmal atstovauja mažumą savo paties komunistų partijoje, kuri pati sudaro mažumą kairiųjų tarpe. Toji yra mažuma pramokslintų afganų tarpe, kuri pati sudaro mažumą primityviam Afganistane. Pietų Vietnamo prezidentas Thieu turėjo nepalyginti didesnę ir kovingesnę armiją negu Karmal, kurio 4/5 kariuomenės - 60,000 vyrų - dezertyravo. Praktiškai 95% viso Afganistano - t.y. išskiriant miestus - yra kontroliuojamas, jei ne dieną - tai naktį, prieš sovietinių partizanų. Jų skaičius dabar siekia per 80,000.

Afganistanoo laisvės kovotojai sako, kad jų yra žuvę 6-7 tūkstančiai. Tikrumoje tas skaičius gali būti dvigubai didesnis. Šalia to žuvo tarp 50 ar 100 tūkstančių niekuo nedėtų civilių.

Tie kovotojai pramoko ir savo amato. Paprastai jie dabar operuoja mažomis grupėmis. Iš aukštų kalnų jiems lengva sekti sovietų motorizuotus dalinius. Tie tik gali 'nubausti' kaimus juos apšaudydami, jei itaria juose esant partizanų. Tie tačiau apleidžia kaimą prieš rusams ateinant ir grįžta naktį, nes rusai paprastai nakčiai kaimuose nepasilieka.

Sovietai Afganistane laikosi amerikiečių taktikos Vietname ta prasme, kad labai vengia savo nuostolių. Jie turi ten 85 tūkstančius karių, plus 25-30 tūkstančius Afganistano pasienyje. Pergalei jiems reiktų trigubai daugiau, tačiau dėl įtemptos padėties visoje savo imperijoje, Maskva, atrodo, į Afganistaną daugiau karių siųsti nenori ar negali. Skaičiuojama, kad sovietų aukų skaičius siekia 2,000. Taupydami savuosius, jie neieškojo savo priešų, bet sunaikino ištisus kaimus, kurį laiką

■ Iš kitos pusės

THE NEW REPUBLIC, liberalinis politikos savaitraštis su dideliu dėmesiu menui ir ypač literatūrai, jau kelis kartus rašė apie Czesławą Miłosz'į. Savo gegužės 23 d. numeryje jis dar kartą grįžo prie tos temos, paskelbdamas dabartinės Lenkijos poeto ir biografo Wiktora Woroszylskio apybraižą (essay), verstą iš lenkų kalbos: Miłosz in Polisz Essay, — kur tarp kitko rašoma:

„C. M., lenkų poetas ir rašytojas, gimė Lietuje, 20 metų gyveno JAV-se, ir yra Amerikos universiteto profesorius. Kai jis pereitais metais gavo Nobelio premiją, teko aiškinti, kas yra Miłosz'ius lenkams ir amerikiečiams. LIETUVIAMS NEREIKĖJO TO AIŠKINTIS — JŲ KRAŠTE YRA GERIAU NEŽINOTI APIE MIŁOSZ'IAUS EGZISTENCIJĄ.

Ir toliau:

„Net lenkai nepažįsta jo gimtojo ir vaikystės krašto, išskyrus gal kelis, kaip jis pats, repatriantus, ir jų tarpe nėra jaunų žmonių. Siena tarp to krašto, ir likusio pasaulio, ir tai kas šiandien yra Lenkija, yra sutvirtinta kruvinais karais, išvietimais ir deportacijomis. Poetas... gimęs... netoli istorinio Kėdainių miesto... savo vaikystės kraštą paliko labai seniai. Faktinai, jis jį apleido palaipsniui, kas kartą toliau nukeliaudamas ir ilgiau negrįždamas... Iki pagaliau sienų padaugėjo, nuotoliai pailgėjo, ir palikęs tą kraštą nuolatiniams, jis jame liko amžinai.

„Kaip žmonės, kurie ten niekad nebuvę gali pažinti ir suprasti Miłosz'į?

Woroszylskis gerai pažįsta 'tarybinę' santvarką, teigdamas, kad Lietuvoje saugiau apie Miłosz'į nekalbėti. Išvijoje už tat apie jį buvo daug ir simpatingai rašyta. Ypatingai AKIRAČIUOSE, kur buvo jo kalbų ir eilėraščių vertimai bei pasikalbėjimas. Jo garbei tas mėnraštis pakeitė ir savo rašybą. Buvusį prezidentą rašę Niksonu, Czeslovui Miłosz'ui redaktoriai paliko originalę, jo paties vartojamą pavardės rašybą. Kažin, jei C. M. būtų kada nors paprašęs Lietuvos paso — kaip ten būtų įrašyta jo pavardė?

vm

Puikiausius kailius
Chicagoje rasite pas vienintelį
lietuvių kailininką
Normaną Buršteiną

185 N. WABASH AVE. CHICAGO, ILL. 60601
Tel. krautuvės (312) 263-5826; namų (312) 677-8489.

TAUPYKITE DABAR

Pas mus. Ne visi tarnautojai yra lietuviai, bet kiekvienam skyriuje galima susikalbėti lietuviškai.

UŽ CERTIFIKATUS MOKAME:

- 7 3/4% — 6 metų su \$1,000, minimum.
- 7 1/2% — 4 metų su \$1,000, minimum.
- 6 3/4% — 30 mėn. su \$1,000, minimum.
- 6 1/2% — 1 metų su \$1,000, minimum.

VĖLIAVOS DUODAMOS NEMOKAMAI pradėjus naują taupymo sąskaitą. Gausite vieną amerikietišką ir antrą pagal pasirinkimą su stovu. Kitos dovanos duodamos sąskaiton įdėjus atitinkama sumą.

SAVINGS INSURED UP TO \$40,000.00 BY F.S.L.I.C.

Saint Anthony Savings

1447 So. 49th Court • Cicero, Illinois 60650

Phone (312) 656-6330

Open Mon., 9-8; Tues., Thurs., Fri., 9-5; Sat., 9-1; Closed Wed.

Juozas Gribauskas, vedėjas

net dujomis. Yra žinomi ir visų gyventojų sušaudymo atsitikimai. Belaisvių niekas nema.

Nuo pereitų metų lapkričio mėn., sovietai sulaukė naujo talkininko - bado. Pabėgęs prezidento Karmal vyr. ūkinis patarėjas mano, kad šiais metais Afganistanas pats galės pasigaminti tik ketvirtadalį reikiamo maisto. Sovietai turės atsigabenti maisto iš kitur, kuriuo dalsysis tik su jiems ištikimaisiais.

Pabėgėlių per žiemą padidėjo iki 2 milijonų. Kai sovietai smarkiau paspaudžia - jų atbėga daugiau; kai kie atlyžta - pabėgėlių skaičius tuojau sumažėja. Jei taip eis toliau, iki šių metų pabaigos vien Pakistane laukiama 3 milijonų pabėgėlių. Nežinomas skaičius yra ir Irane. Pabėgėlių yra iš visu luomų ir kampų: 3/5 yra vaikai iki 12 metų, 1/4 yra moterys ir likusieji vyrai - daugiausiai seni. Miestuose rado prieglobstį 2/5, dauguma gyvena 120,000 palapinių sugrupuotų į milžiniškus kai-

mus. Kai kurie jų yra net kelių mylių ilgumo. Kiekvienoje palapinėje gyvena 7-10 žmonių, paprastai vienos kurios genties. Kiekvienam pabėgėliui yra skiriama į mėnesį 50 centų kišenpinigių, kuklus maisto daavinys ir kiek rūbų. Pabėgėlių šalpa rūpinasi Jungtinių Tautų direktorius Robin AmcAlpine, kuriam talkininkauja per 5,000 pakistaniečių. Iki šiol išleista per 230 mil. dolerių. Šiais metais tikimasi apseiti su 100 milijonų dolerių. Tą sumą sudeda amerikiečiai, vokiečiai, japonai, australai ir olandai. Prancūzai neduoda nieko, britai tik šiek tiek.

Pabėgėlių šelpimas vyksta be incidentų ir, priešingai kitiems pabėgėliams, afganams leidžiama laisvai judėti. 'Jei rusai negalėjo juos sulaikyti, kaip mes tai galėtumėm padaryti?' - aiškina komisionierius MacAlpine.

(Kitame Nr.: Perspektyvos)

Skaitykit ir platinkit
D I R V A

PETKUS

TĖVAS IR SŪNUS

MARQUETTE FUNERAL HOME

TRYNS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS

2533 West 71 St., Chicago, Ill.

1410 So. 50th Ave., Cicero, Ill.

Tel.: 476-2345

AIKŠTĖ AUTOMOBILIAMS STATYTI

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

DIRVAP. O. BOX 03206
CLEVELAND, OHIO 44103
TEL. (216) 431-6344

6116 ST. CLAIR AVENUE, CLEVELAND, OHIO 44103

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER

EDITOR: VYTAUTAS GEDGAUDAS

PUBLICATION NUMBER (USPS—157580)

Second-class postage paid at Cleveland, Ohio. Published Weekly by American Lithuanian Press Radio Ass'n. VILTIS Inc. Subscription per year \$17.00. Single copy 35 cents.

Prenumerata metams \$17.00, pusei metų \$9.00 • Atskiro numerio kaina 35 centai • Straipsniai pasirašyti pavarde, inicialais ar slapyvardžiu nebūtinai išreiškia redakcijos nuomonę • Nespausdinti straipsniai grąžinami tik autoriams prašant • Už skelbimų turini ir kalbą redakcija neatsako.

Ko trūksta mūsų šauniajam jaunimui?

Įvairios priežastys skatina spartinti ir balsingiau plėsti mūsų politinę veiklą, ypač informaciją tarp svetimųjų. Jau žadama samdytis svetimų specialistų, kad efektyviau keltų Lietuvos bylą pasaulio sferose. Ypač Amerikoje. Lėšų gal atsirastų, jau nesam beturčiai. Tačiau pavadant kovos dėl laisvės pareigą svetimų speco išmanymui, pirmiau verta patiem nuodugniau išsitiirti: kas, kaip, kuriom linkmėm ir priemonėm vykdytina? Ko pirmiausia siektina ir ko vengtina? Kurie taškai pirmieji? Čia taip sudėtingas dalykas, o ypač nelietuviui — sunkiai aprėpiamas, kai mum patiem ne viskas aišku.

Kai kas dabar atkakliai propaguoja veiklą kreipti siauru keliu, būtent: atskirti jaunimą nuo vyresniųjų, pastaruosius stumiant į šalį, o visas vadžias perleidžiant tik jauniem. Ant tokios aštrios tvoros ašmenų tikrai pasipiautume.

Yra jaunų tikrai gabių ir darbščių, bet — jie turi daugiau Achilo užkulnių nei vyresnieji. Politikoj daug lemia kaip tik gili nuovoka su gausiu patyrimu, blaivus apdairumas, atsargumas. Ir savęs nepervertinimas. Taip pat patvariai nuoseklus darbų vykdymas. To itin trūksta šauniajam jaunimui, kuriuo gėrimės ir branginam, bet neužmirštam ir jo silpnūbių.

Daugelis nusivylė jaunų kunigo prakalba Vasario 16 šventė, kad feljetoniškai nuvertino mūsų patriotinę veiklą, o visus vyresnius veikėjus su esamom organizacijom pasiūlė urmu nubraukti į niekus. Tos mintys būtų įdomios šiaip kur, pvz. Vitalio Žukausko programoj. Bet minėtu atveju įvyko takto nenovoka: kas, kur, kaip ir kam tinka ar netinka?

Arba kitas apyjaunis, vos įžengęs į politinę spaudą, lengvu mostu — "Dievo greičiu supeikė" pareigas įeinantį JAV prezidentą... Betgi politikoj svarbu ne tik originali mintis, o ir tinka-

ma forma bei išraiška, net vieta ir laikas jai pareikšti. Nepatyręs jaunimas, nors rodo talentus ir gerus norus, bet dažniausiai stokoja takto ir pusiausvyros. Net gerai sumanytas, bet taikliai neišbalansuotas žygis neša tik nuostolį.

Todėl klaida būtų visas vadžias patikėti vien jauniem, nes lakiu mostu ir lengva burna daromi sprendimai, nors kai ką sužavi drąsiu savitumu ar frazės skambumu, bet tai — svarbaus reikalo nupigūnimas ir stambus žingsnis atgal. Juoba politikoj būtina dabartį ir ateitį akylai atremti į vakarykščią patirtį. Tęstinumas čia brangi dorybė, nes ją atmetus — ilgakai gaištama naujus pamatus tuštumoj bemūrijant. Gabi jaunystė ir veržlūs norai dar neužtikrina sėkmės. Kad vadžiom vairuoti vyresnieji beveik būtini, rodo ir "Pasaulio Lietuvio" redagavimo gyvas pavyzdys.

Deja, mūsų pajėgūs ir patyrę politikai jau retėja. Dairantis į naujesnius žmones, pastebėtinas dr. A. Štromas. Iš paskiausios laisvės atbėgėlių grupės kitiem ta politinė pareiga lyg tik ad hoc šio momento primes. ta (S. Kudirka, Jurašai, Venclova, Jokubynas ir k.), o štromui kaip tikras talento pašaukimas. Jis visapusiškai gilinasi į Lietuvos problemas ir jas aprėpia pasaulinėje skalėje. Jo įžvalga ir išvados — ne tik gerų norų ekspresija, bet atsakingo žinovo realus dalyko gvaldymas; o dėsto jis objektyviai, be išsišokėlio "gudrumų", be drastiškų staigmenų. Tokio lygio senokai pasigendami. Jo pasiūlymai mūsų dabarties veiklai yra pagrįsti ok. Lietuvos tikrove, todėl reikšmingi ir patikimi. Ir jo jautrumas Lietuvos nelaimei nuoširdus.

Nors kilmė negrynai lietuviška, bet štromui Lietuva tikrai sava ir mylima tėvynė — dėl jos sielojasi jautriau už daugelį mūsų. Juk G. Zauerveinas ar J. Eretas, net ne Lietuvoje gi-

ALT S-gos valdybos dvejų metų veiklos apžvalga...

(Atkelta iš 1 psl.)

projektą turėsite progos dar kartą išgirsti, išdiskutuoti ir balsavimu priimti.

Šios kadencijos pradžioje buvo numatyti asmenys atstovauti Tautinę Sąjungą VLIKe, ALTe ir Naujosios vilties žurnalo leidėjų tarybon. Jais sutiko būti ir buvo pakviesti: Tautinio sąjūdžio — Eug. Bartkus, T. Blinstrubas, Pr. Kašuba, V. Mažeika ir A. Sperauskas; ALTe — V. Abraitis, T. Blinstrubas, Eug. Bartkus, Ona Biežienė, P. Bučas, Pr. Kašuba ir A. Laikūnas; Naujosios vilties leidėjų tarybon — T. Blinstrubas ir M. Valiukėnas.

Šešioliktojo seimo metu buvo pageidauta, kad Sąjungos valdyba pasistengtų ir surastų galimybę sukviešti suvažiavimui tarybos narius, o dar geriau, jei į suvažiavimą galėtų atvykti didesnis Sąjungos narių skaičius pasitarti, padiskutuoti darbo bei ideologijos klausimais. Toks suvažiavimas-svarstybos buvo sukvieistas 1980 m. liepos 5 d. Chicagoje, Lietuvių tautiniuose namuose. Suvažiavime dalyvavo trys Sąjungos valdybos nariai, šeši tarybos nariai ir 27 skyrių atstovai, viso 36. Toks tarpseiminis suvažiavimas Sąjungos istorijoje buvo pirmas. Suvažiavimas praėjo darbinga ir gera nuotaika. Nors įstatuose nenumatyta, kad tokie suvažiavimai darytų sprendimus bei nutarimus, tačiau pasitarimai bei iškeltos nuomonės Sąjungos veiklos reikalais tikrai buvo naudingi. Pageidauta panašius suvažiavimus rengti ir ateityje. Suvažiavimą užbaigus buvo dvi viešo pobūdžio paskaitos, dalyvaujant plačiai visuomenei. Pirmąją paskaitą "Lietuvos laisvimo uždaviniai" skaitė Lietuvos generalinis konsulas Vytautas Čekanauskas iš Los Angeles, antrąją VLIK pirm. dr. Kazys Bobelis iš Floridos. Paskaitų moderatorius — inž. Jonas Jurkūnas. Abi paskaitos buvo labai įdomios ir klausytojų šiltai priimtoms.

Tautinės minties keliu knygos paruošimas ir išleidimas pareikalavo daug darbo ir pasišventimo. Sąjungos valdyba knygos redaktoriams ir visiems straipsnių autoriams padėjo raštu. Po vieną knygos egz. pasiūsta mūsų Diplomatines tarnybos atstovams bei Lietuvos konsulams. Iš jų gauti gražūs pa-

mę, augę — daug išpūdingiau pasitarnavo mūsų tautai, nei mes patys. O dr. A. Štromui Lietuva — gimtoji šalis ir be rezervų jo mylima. Ir jo politinė išmintis šiandien mums pravarti.

dėkos laišakai ir palankūs knygos įvertinimai. Daugelis skyrių yra suruošę knygos sutiktuves ir už knygą pilnai atsiskaitę. Tačiau dar yra likę apie 300 egz. Prašome visus padėti Tautinės minties keliu knygą platinti. Būtų gera, kad kiekvienas Sąjungos narys ją įsigytų ir savo bičiuliams pasiūlytų.

ALT Sąjunga yra gavusi palikimą — negarsinį filmą apie buvusio Lietuvos prezidento Antano Smetonos atvykimą į JAV, jo priėmimą New Yorke, Chicagoje, Clevelande ir jo laidojimo apeigas Clevelando katedroje ir kapinėse. Prie šio filmo yra priedas — 1938 metų Clevelando lietuvių kultūrinio darželio atidarymo ir vėliau jame V. Kudirkos bei Maironio paminklų pašventinimo iškilmės. Šie filmai buvo padaryti a. a. dr. Vaclovo Paprocko (N. Y.) ir a. a. Kazio Karpiaus (Cleveland). Taip pat iš p. Birutės Smetonienės gauta prez. Antano Smetonos nuotraukos, kurios yra panaudotos filmo montaže. Sąjungos valdyba peržiūrėjusi nutarė šį filmą atnaujinti ir darbą atlikti pavedė Hollywoodo filmuotojui Povilui Jasiukoniui. Filmui finansuoti įsteigtas specialus fondas, į kurį iš Sąjungos kasos paskirta 1,300 dol. Iš mecenatų ir rėmėjų gauta 4,740 dol., viso 6,040 dol. Visoms susidariusioms išlaidoms padengti dar trūksta 1,000 dol. Filmas yra užbaigtas ir atsivežtas į Seimą jums parodyti.

Sąjungos valdyba dėl ribotų medžiaginių išteklių negalėjo visų skyrių aplankyti. Todėl, greta asmeninio lankymosi skyriuose, buvo stengiamasi bendra raščiais, laiškais ir telefoniniais pasikalbėjimais palaikyti nuolatinius ryšius. Šios kadencijos metu vicepirm. Br. Dūda dalyvavo Detroito skyriaus 30 metų veiklos minėjimo šventėje, kur Sąjungos valdybos vardu pasveikino rengėjus ir svečius, turėjo progos pasitarti su skyriaus pirmininku ir visa valdyba įvairiais Sąjungos reikalais. Kitais atvejais Br. Dūda buvo nuvykęs du kartu į Chicago, kur buvo susitikęs su tarybos nariais, skyrių pirmininkais bei Tautinio sąjūdžio atstovais. Vicepirm. J. Mockus dalyvavo Clevelande IX Amerikos Lietuvių kongrese ir Amerikos lietuvių tarybos 39-tame suvažiavime. Abiem atvejais tarė sveikinimo žodį ALTS vardu. Buvo susitikęs ir tarėsi su Clevelando ALTS skyriaus valdyba bei Dirvos redaktoriumi V. Gedgaudu.

Praėjusių metų rugsėjo 27 d. dalyvavau Dirvos 65 metų sukakties baliuje, ku-

riame tariau sveikinimo žodį. Rytojaus dieną įvyko Vilties draugijos valdybos posėdis, kuriame ir aš dalyvavau. Šiame posėdyje, dalyvaujant redaktoriui, buvo svarstoma Dirvos reikalai ir ateities planai. Tą pačią dieną aplankiau p. B. Smetonienę, iš kurios gavau prezidento Ant. Smetonos asmeninių nuotraukų, kurias vėliau panaudojome leidžiamoje filmoje.

Š. m. gegužės 1 d. V. Abraitio iniciatyva buvo sukvieistas, Daytona Beach ir apylinkėse gyvenančių ALTS narių bei tautinei minčiai prijauniančių susirinkimas. Jame buvo nutarta įsteigti Sąjungos skyrių, išsirinko skyriaus valdybą ir revizijos komisią. Sveikiname naująjį ALTS skyrių ir linkime jam geros kloties tautinės minties darbuose.

Mūsų santykiai ir veikla su Vliku, Altu ir Lietuvių Bendruomene bus paliesti atskiruose pranešimuose. Galiu tik pasidžiaugti, kad santykiai su Vliku ir Altu yra geri. Su Lietuvių Bendruomene stengiamės santykius gerinti. Yra nemažas skaičius Sąjungos narių, kurie aktyviai dirba Lietuvių Bendruomenės veikloje. Manau, jų pareiga pasistengti, kad geri norai ir bendradarbiavimas turi būti parodytas iš abiejų pusių.

Baigdamas šią antrąją kadenciją nuoširdžiai dėkoju ALTS valdybos nariams — Br. Dūdai, J. Mockui, E. Gedgaudienei ir V. Juodvalkiui, tarybos nariams, apygardos ir skyrių pirmininkams, Sąjungos atstovams Lietuvių tautiniame sąjūdyje, Amerikos lietuvių taryboje, Vilties draugijos pirmininkui dr. D. Degėsiui ir visai valdybai, Dirvos redaktoriui V. Gedgaudiui, Naujosios vilties žurnalo redaktoriui dr. J. Baliaiui, administratoriui Br. Kasakaičiui ir Dirvos novelių premijų mecenatui Simui Kašeliioniui. Dėkoju visiems ALT Sąjungos nariams, vienu ar kitu būdu prisidėjusiems prie tautinės veiklos.

Po šio savo pranešimo ir valdybos narių pranešimų laikau mūsų valdybos kadenciją baigta.

WANTED AT ONCE 1ST CLASS
SKILLED
TOOLMAKERS
Must have experience in Fineblanking Tool and Design background a plus. May lead for advancement to managerial position for qualified candidates. Apply call or write to:
LOTHAR A. BAUERLE, PRES.
KERN LIEBERS USA, INC.
1510 Alben Rd.
Holland, Ohio 43528
419-865-2437 (19-25)

OPPORTUNITY FOR
REGISTERED NURSES
to work and live in small General S. W. Community and Hospital. Immediate openings. Good salary. Liberal Personnel Policies. Apply call or write to:
COMMUNITY GENERAL HOSPITAL
P. O. Drawer Z
Jal, New Mexico 88252
505-395-2511 (20-29)

Nelaimė JAV lėktuvnešyje

Sovietai naudojami amerikiečių neapdairumu.

- Gali pasibaigti studentų mainai...

Praėjusią savaitę JAV karo laivyną ištiko didelė nelaimė, didžiausia taikos metų istorijoje. Du bilijonus dolerių kaštavęs, didžiausias pasaulyje atomine energija varomas lėktuvnešis Nimitz plaukiojo Atlante, netoli Floridos pakraščio atlikdamas pratybas, kada besileisdamas lėktuvus, užuot pataikęs į nusileidimo taką, trenkė į sustatytus lėktuvus. Susidūrimo metu 14 jūrininkų žuvo vietoje, 48 buvo sužeisti. Apskaičiuojama, kad nelaimė padarė apie 100 milijonų dolerių nuostolių - 20 lėktuvų sužalota, kurių 7 išimti iš naudojimo ir bus reikalingi didesnio remonto, kiti 3 išmesti į laužą. Lėktuvnešis tuojau pat grįžo į savo bazę Virginijoje, iš kur po poros dienų, patikrinus ir sutvarkius nežymius sužalojimus, išplaukė vėl į pratybas Karibų jūron. Laivo igula, susidedanti iš 6,000 jūrininkų, teturėjo tik trumpas, nenumatytas atostogas. Nelaimės aplinkybės skubiai ir stropiai aiškinamos. Pirmieji administracijos pranešimai pastebi, kad be kitų aplinkybių būsią tirinama, ar tai nebūta ir tyčios darbas.

...

Saugumo organai praėjusią savaitę atidengė ir kitą atvejį, kur tyčios darbas daugiau įtariamas. Lėktuvų bazėje netoli Wichita, Kan. buvo areštutas aviacijos karininkas Christopher M. Cooke, nevedęs - 25 metų amžiaus, tarnaujas JAV aviacijoje nuo 1979 m. Areštutasis nuo praėjusių metų birželio mėn. dirbo dalinyje, kuris aptarnavo JAV didžiausių tarpkontinentinių Titano raketų iššovimą. Bazėje buvo 17 tokių raketų.

Aviacijos personalui privalomoms taisyklės yra aiškos ir griežtos: bet koks susižinojimas su žmonėmis iš komunistinių kraštų turi būti tuojau praneštas vadovybei. Prasizengimas baudžiamas mažiau sia dviem metais sunkių darbų kalėjimo ir, sulaikius priklausančio atlyginimo mokėjimą, išmetimu iš tarnybos. Kal-

tinama, kad leit. C.M. Cooke, nieko neprasitardamas savo vadovybei, kelis kartus lankėsi Sovietų pasiuntinybėje Washington. Kokias informacijas jis galėjo išduoti sovietams ir kiek tai galėjo pakenkti JAV saugumui - administracijos pareigūnai neprasitaria. Nemanoma, kad jis būtų perdavęs viršūnių įsakymų šifrų, tačiau neabejojama, kad jis nebūtų galėjęs išduoti paslapčių, kaip reikalui esant būtų vykdomas Titano raketų iššovimas.

...

Sovietai visą laiką ir visokiais būdais stengiasi išgauti JAV karines paslaptis ir įsigyti aukštos kokybės technologinius įtaisus. Kas amerikiečių naudojama civilinėje pramonėje, sovietai - ypatingai lengvai įsigiję tai atlydžio žydėjimo laikotarpyje - sumaniai panaudojo savo kariniam pajėgumui stiprinti. Sovietų išbrovimas į Afganistaną pravėrė amerikiečiams akis ir buvo suvaržytas technologinių įtaisų eksportas Sovietijon: 1980 m. iš numatytos 4.8 bil. dol. vertės eksportuoto už 1.5 bil. dolerių. Bet ir čia jie rado išeitį ir ėmė priktis aplinkiniais keliais - per Vakarų sąjungininkus, su kuriais pakėlė apyvartą 18%.

Stai tik keletas pavyzdžių, kaip amerikiečių išradimai patenka į Sovietiją.

Viena amerikiečių firma Kalifornijoje pardavė Sovietams komplikiuotus laserio spindulių reflektorių, nors ir draudžiama tokius įtaisus eksportuoti. Sovietai juos lengvai panaudos savo laserio spindulių tyrimams pastūmėti, kad jie galėtų būti pritaikinti kariniams reikalams.

Legaliai iš Teksaso firmos įsigyti seismografiniai įrengimai - neva požeminiams aliejaus ištekliams surasti, iš tikrų ju įtaisomi rusų laivuose, kurie tiksliai registruoja JAV povandeninių laivų judėjimą.

Svedija pardavė rusams Amerikoje įsigytą nepaprastai tobulą orinio susisiekimo sekimo sistemą, kuri gali nustatyti, kada erdvėje skrenda lėktuvai ir kada raketa, nors nei vienas nei kitas neskleistų radijo signalų. Dėl savo nepaprasto komplikiuotumo neleisto eksportuoti į Sovietiją 1.5 bil. dolerių vertės kompiuterį rusų tarpininkai nupirko per Kanadą ir iš jos buvo įvežtas per Austriją, Izraelį ir Olandiją.

Panašiai - tiesioginiais ir aplinkiniais keliais, kaip apskaičiuoja iš Sovietijos pabėgę pirmųjų šaltinių priežysper tai - per paskutinius 20 metų rusai esą įsigiję aukštos kokybės technologinių įrengimų daugiau kaip už 100 bil. dolerių. Per amerikiečių neapdairumą rusai galėjo patobulinti savo raketų sistemą, pagerinti žinių surinkimo priemones, pakelti ginklų gamybą ir pagaliau įsigyti modernių, aukštos kokybės kompiuterių.

Reagano vyriausybė, stiprindama JAV saugumą ir žvalgybos institucijas, atrodo labai tiksliai susirūpino, kad sustabdytų nelegalų technologinių įrengimų eksportą, kartu atidžiau sekdamas savo piliečių ryšius su sovietiniais agentais, bei pastarųjų pastangas įsibrauti į amerikines firmas, dirbančias ginklavinimui reikalingoms. Nepaskutinėje vietoje paliekami ir sovietiniai studentai bei mokslininkai, kurie tebeveikiančiuose kultūrinių mainų programose rėmuose atvyksta į JAV neva pasitobulinti ir žinių pasirinkti.

Oficialiai rusai visada stengiasi būti pirmaisiais. Taip ir šioje mainų programoje - jausdami, kad amerikiečiai gali bandyti ją siaurinti, jau dabar ima grasinti, jog jie galvoja nuo keitimosi studentais atsisakyti. Jų motyvai: Sovietijon atvykę amerikiečiai studentai mažai domisi studijuoti pasirinktais dalykais, sudarą nemažą bėdą sovietinei milicijai ir ... tuokiasi su rusėmis, norinčiomis tuo būdu patekti Amerikon.

Jeigu tie kaltinimai ir būtų pagrįsti, priežasčių reikėtų ieškoti ne kur kitur, kaip tik pačioje sovietinėje sistemoje. Matyt amerikiečiai studentai neranda ko pasimokyti technologiskai atsilikusioje Sovietijoje, o marksizmas-leninizmas šiais laikais nebedaug kam imponuoja, jeigu jau ir patys sovietijos gyventojai pradeda aiškiai jį bodėtis. Milicija bėdų neturėtų, jeigu ji pati elgtųsi, kaip elgtųsi policija visame kultūringame pasaulyje. Kiek tai liečia mišrias vedybas - gal tikėtų mūsiškė patarlė: žuvis neria kur giliau, žmogus ieško kur geriau.

Jeigu pagaliau mainai ir pasibaigtų, gal ir mūsiškė studentija rečiau begirdėtų iš pavergtos Lietuvos atsiųstus paruoštus pamokslininkus, kurie savo nostalgiskais graudinimais skatina organizuotai bendrauti su administracijos statytiniais pavergtoje Lietuvoje.

■ Laiškai Dirvai

DIRVOS STEBĖTOJAS PASISAKO

Dirvoje 1981. 5. 7 Nr. 19. buvo atspausdintas dr. Jono A. Stikloriaus straipsnis "Mažosios Lietuvos klausimu", arba MLRS vicepirmininko (e. pirmininko par.) pareiškimas.

Neliesiu čia tų aplinkybių, dėl kurių šis pareiškimas, mano nuomone, yra atsisiradęs, tik pareikšiu keletą pastabų.

Pirmas dalykas, kad tas pareiškimas išsklaido mitą, jog mes dar turime atsižvelgti į 1928 m. Lietuvos sutartį su Vokietija, galvodami apie Mažąją Lietuvą. Čia pareiškimo autorius, nekalbant apie tos sutarties "mirtį", patį pasirašymą gana būdingai kvestijonuoja: "Pasirašydamas, nežinia kokiais sumetimais, šią 1928 m. sutartį, prof. Volde- demaras aiškiai pakenkė lie-

tuvių tautos aspiracijoms ir siekiams".

Kitas dalykas, kiek kelia abejonių pasakymas: "Tokiu būdu Vytautas Didysis padalino lietuvių tautą į dvi dalis: vieną, vakaruose, mažesniąją (iš čia ir pavadinimas "Mažoji Lietuva"), kurioje gyventojai lietuviai buvo evangelikų liuteronų tikybos..." (juk tuometu ne pats Liuteris nebuvo dar gimęs — LB).

Kalbėdamas apie Potsdamo konferencijos nutarimus, autorius irgi truputį neaiškus. Pirmiausiai, kada toje konferencijoje buvo svarstomos rusų pretenzijos į Mažąją Lietuvą, konferencijoje dar tebedalyvavo ir W. Churchillis. Antra, Mažoji Lietuva buvo atiduota rusų administracijon tik laikinai, bet konferencijoje buvo pasižadėta tas pretenzijas palaikyti taikos sutartyje, kurios ir dabar dar tebedalyvuoja.

Trumpai: šiaip MLRS pareiškimas puikus, kurio verta buvo laukti. Dėkingas autoriui.

Liudas Balvočius
Los Angeles, Ca.

OWNER OPERATORS

Western Express has a contract for you. Good insurance pay scale, insurance plans, all road, taxes paid for you. Drop pay and fuel surcharge to you. Tractor must pass D.O.T. inspection. A 1975 or newer legal with 45 foot van trailer. Driver must be at least 23 years old with 2 years over the road experience. Call Bob Shumate or Varlyn Poore in Georgia at: 404-944-9300

Outside Georgia Watts Line:

1-800-241-8090

Ken Kern — California —

1-800-874-7974

Bob Abts — Green Bay, Wisconsin —

1-800-558-6344

Bill Beck Indianapolis, Ind. —

1-800-428-5072

(19-25)

MAINTENANCE MECHANIC AND MAINTENANCE ELETRICIAN

Manufacturer of Poulan Chain Saws and Weed Eater string-line trimmers has immediate openings for maintenance mechanics and maintenance electricians. Applicants should have 3-5 years experience in industrial maintenance. Ability to read blueprints is a must. Our firm offers a competitive salary and excellent benefits. Experienced applicants should call and request an application:

V. McConnell, 318-674-3536

Beaird Poulan/Weed Eater Div.

Emerson Electric Co.

5020 Flournoy-Lucas Rd.

P. O. Box 9329

Shreveport, La. 71109

EOE

m/t

B B HOWDEN REQUIRES

Journeyman or 1st Class Skilled HORIZONTAL BORING MACHINE OPERATORS and VERTICAL BORING MACHINE OPERATORS
EXPERIENCE in machining of heavy components.

PLATE FITTERS

EXPERIENCED in heavy metal fabrication and able to read complex drawings.

WE offer steady full-time positions with good hourly rate together with the following company benefits. Group Life and Health Insurance, Dental Plan, OHIP and Company Pension Plan.

SHIFT work will be required — 4-10 hour shifts (Mon.-Thurs.) with a shift premium of 70 cents per hour.

APPLY to: B. B. HOWDEN

J. A. Jackson, Personnel Manager

1510 Birchmount Rd.

Scarborough, Ontario, Canada

M1P 2G6

(416) 752-7310

(20-23)

AMBER TRAVEL SERVICE

GREITAS IR ASMENIŠKAS

PATARNAVIMAS

Tvarkome keliones (pavieniem asmenim ir grupēm) po Ameriką ir į užsienį —

LĖKTUVU - LAIVU - TRAUKINIŲ - AUTOBUSU

Taip pat sutvarkome viešbučių rezervacijas, ir užsakome mašinas nuomavimui.

Dėl informacijų ir rezervacijų, skambinkite ar rašykite:

11745 Southwest Highway

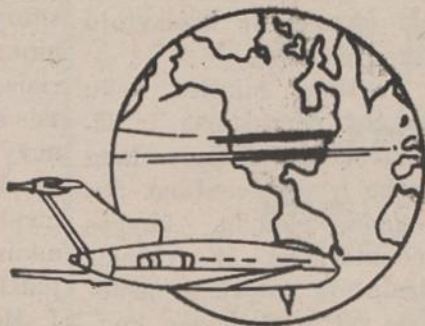
Palos Heights, Illinois 60463

Vida Kriauciūnaitė-Jonušienė

Savininkė

Tel. 312-448-7420

312-785-9393

KŪRYBA IR MOKSLAS

Refleksijos iš Kalifornijos

Alė Rūta

Novelės, daina, pagerbimas

JURGIS GLIAUDA — VIS NAUJAS

Kas nepažįsta Jurgio Gliaudos? Kas nėra jo raštų skaitytojas? Skaitančiam ir lietuvių kultūra besidominčiam tai būtų neįmanoma. Virš dvidešimties beletristikos knygų autorius, kelioolikos premijų (slaptoose konkursuose) laimėtojas. Straipsnių parašęs šimtais: Drauge, Dirvoje, įvairioje kitoje lietuvių spaudoje; latvių ir disidentų rusų spaudoje Jurgio novelės, recenzijos bei įvairiomis temomis "Essays" taip pat gausiai buvo ir yra spausdinama ir skaitytojų mėgiama.

Autorius gyvena Kalifornijoje, ir LB Vakarų apygardos vadovybė (pirm. R. Dabšys) 1981 m. gegužės 17 d. suskato pakviesti Jurgį Gliudą — vidurdienio pasikalbėjimui su rašytoju, pavadindami tą renginį "Susitikimas su Jurgio Gliaudos Bausme". Tai ir buvo, ką visuomenė populiariai vadina "knygos pristatymu". "Bausmė" — tai mūsų populiaraus romanisto, dramaturgo, eseisto (pradžioje rašiusio ir poeziją) J. Gliaudos penkių ilgesnių novelių rinkinys (150 pusl.), išleistas pernai metų data "Nidos" Knygų klubo Londone, Anglijoje. Knygos viršelis: juoda-balta miško silueta, su kun. A. Strazdelio portreto nuotrauka. Kodėl kun. Strazdelio? Kadangi pagrindinė šio novelių rinkinio novelė, pagrindinis apsakymas yra iš anų laikų liaudies poeto Strazdelio gyvenimo, viena spalvinga detalė iš jo santykių su liaudimi-baudžiauninkais, kuriuos aukštaitis kunigas mylėjo ir dėl jų gerovės bei laisvės visą gyvenimą kovojo.

Renginys buvo trumpas ir kuklus; deja, programos atžvilgiu buvo "kuklesnis", negu rengėjai buvo manę ir būtų norėję. Trumpai ir kukliai: knygą apibūdino Irena Tamošaitienė, ištrauką iš ilgesnės novelės "Garbės vartai" paskaitė Aloyzas Pečiulis, Los Angeles Dramos sambūrio narys; pasikalbėjimą rašytojo su publika (klausimų-atsakymų forma) pravedė Julius Raulinaitis.

Pati šilčiausia ir įdomiausia programos dalis ir buvo rašytojo — visuomenės dialogas. Autorius Jurgis Gliuda kiek atsivėrė — apie savo kūrybos procesą, pasisakė savo nuomonę apie kritikus, specifiškiau pakal-

bėjo apie novelės žanrą. Šis dialogas buvo naujas dalykas, nauja knygos pristatymo forma Los Angeles mieste ir daugeliui labai patiko. Kaliforniečiai savo autoriui parodė susidomėjimą ir pagarbą: salė buvo apypilnė, o Jurgio Gliaudos knygos, kiek tik jų turėjo Los Angeles "knygnešys" Vacys Prižgintas, buvo išparduotos. Autorius pasirašinėjo keliasdešimt autografų.

Kiekvienoje savo knygoje Jurgis Gliuda yra naujas ir įdomus. "Bausmė" išryškintas istorinis personažas (vysk. M. Valančiaus, kun. A. Strazdelio gyvenimo detalės), ir tai padaryta su tų dienų koloritu, istoriniu fonu. Kai knygos kritikė pavadino novelę "Bausmė" feljetoniniu, nesinori su ja sutikti; autorius gerai pajuto ir taikliai išreiškė kun. Strazdelio liaudinį humorą, jo meilę prastuoliams-kaimiečiams, kuriuos jis "baudė" mylėdamas ir gerai juos suprasdamas...

Jurgis Gliuda yra toks autorius, iš kurio visada galima laukti ko nors naujo, ir tikimės greit vėl sulaukti jo romano ar kitokio žanro veikalo.

VITA POLIKAITYTĖ, SOPRANAS

Užbaigdamas trečiuosius savo studijų metus UCLA (Kalifornijos universitete), 1981 m. gegužės 22 d. vidurdienį UCLA Schoenberg Hall mažajame teatre turėjo savo dainų rečitalį (Junior Recital), pajvairintą oboisto Ned Doehne pora instrumentalinės muzikos numerių.

Tame savo Rečitaly Vita Polikaitytė buvo nebe "žvaigždutė", o tikra "žvaigždė", nes visą ten savo rolę atliko pasigėrėtinais gerai ir, publikos manymu, be jokių priekaištų. Vita studijavo dainos meną ("majoring in vocal performance") pas gerus mokytojus: Gordon Goodman, Erwin Windward ir dabar — pas Barbara Patton. Greta studijų Vita dainuoja su keliais chorais: A. Cappella Choir, Women's Chorus ir University Chorus (Moterų chore — solo partijas); ir lietuviams žinoma jos daugelis sėkmingų pasirodymų įvairiuose renginiuose; yra jau turėjusi ir vien jos dainos rečitalių. Ta jaunutė, žavi mergaitė yra tikras lietuvių pasigėrėjimas ir džiaugsmas; ir tai nėra pigiai sen-

timentalus mano išsireiškimas, o tikras jausmas, girdint ir matant Vitą scenoje. Toks pat jausmas buvo — ir jos pasirodyme UCLA.

Nedidelėj universiteto koncertų salėje, vistiek, tilpo gal virš šimto klausytojų. Ir visų atsiliepiamas (svetimtaučių ir lietuvių) — entuziastiškas. V. Polikaitytės repertuaras tame Rečitaly, matyt, parinktas jos mokytojų, buvo įvairus, rimtas ir muzikaliai nelengvas. Ne operinė, o kamerinė muzika. Išpildė Giovanni Battista Bonocini (1972-1750) kūrinį "Per la gloria d'adorarvi", Giovanni Legrenzi (1626-1690) "Che fiero costume"; o ypatingai išgyvendama ir subtiliai atliko Giulio Caccini (1546-1618) kūrinį "Amarilli Mia Bella"; visus kūrinius atliko italų kalba. Kitose dalyse Vita Polikaitytė padainavo, puikiai frazuodama, lygi ir tiksli visuose gaidų registruose, vokiečių kompozitorių kūrinius (vokiečių kalba): Johann Sebastian Bach — "Ich will auf den Herren schau'n", iš 93-čios Kantatos, Robert Schumann du kūrinius ir Johannes Brahms — "Juchhe, Opus 6, nr. 4", kuriuos solistė perdavė ne tik gerai techniškai išpildydama, bet ir žavėdama savu įsijautimu ir sava interpretacija. Paskutinėje programos dalyje Vita padainavo angliškai šių kompozitorių kūrinius: devynioliktojo šimtmečio David W. Guion ir Amu Worth ir — labai dramatišką bei liūdną, bet gražų — "The Crucifixion, Opus 29, nr. 5".

Pabaigai, bisuojama ir prašoma, Vita Polikaitytė išpildė lietuvišką "Ramunėlę". Solistė gavo daug gėlių ir aplodismentų (ne vien iš lietuvių).

Pakartojau: buvo tikras džiaugsmas Vitą dainuojant ir girdėti, ir ją scenoje matyti. Jos išvaizda — tikras, tyras pavasaris; jos laikysena — kukli ir žavi: be nereikalingų gestikuliacijų, be pretenzijos, — rimtai, profesionaliai, kaip tikra menininkė.

Visa Dalilės-Valančiūtės ir Antano Polikailių šeima yra labai muzikali ir gražiai, turiningai reiškiasi visame Kalifornijos lietuvių gyvenime. Vitos broliai — Rimas ir Linas, taip pat, gali dainuoti, bet jie tuo tarpu daugiau instrumentalistai; Vitos tėvelis — Antanas Polikaitis kiekvieną

LIETUVIŲ JAUNIMO SĄJUNGOS BOSTONO SEKCIJA

RENGIA

FOTO KONKURSA

DALYVAUJA TIK MĖGĖJAI

Konkurso paskutinė data — 1981 m. liepos 31 d.

TAISYKLĖS:

1. Vardas, pavardė, adresas ir tel. numeris;
2. Tema: Laisvas pasirinkimas;
3. Nuotrauka: spalvota;
4. Dydis: 5"x7" min.;
5. Nuotraukos pavadinimas;
6. Foto aparato rūšis ir objektyvas;
7. Filmų rūšis ir stiprumas;
8. Aparato užrakto greitis;
9. Objektyvo atidarymas.

PREMIJOS:

Pirma	\$250.00
Antra	\$100.00
Trečia	\$ 50.00
Įvertinimas spaudoje.	

Registracijos mokestis: \$3.00 už pirmą nuotrauką, \$1.00 už sekančias nuotraukas.

Jury Komisiją sudaro Boston Globe prof. fotografai. Paroda ir premijų įteikimas įvyks rudenį (tikslī data bus paskelbta vėliau).

Laimėtojai bus reikalaujami atsiųsti negatyvus.

Nuotraukos grąžinamos prisiuntus adresuotą voką su pašto ženklu. Nuotraukas su čekiais siųsti ir papildomą informaciją gauti pas: Jūratę Dambrauskaitę, 71 Glendale Street, Brockton, Ma. 02402. Tel. (617) 587-8526.

sekmadienį gražiai gieda pamaldų metu lietuvių — šv. Kazimiero bažnyčioje.

PAGERBIMAS ALENAI DEVENIENEI

Didelei visuomenininkai Alenai Devenienei, suorganizuotas specialaus komiteto — iš draugų ir šeimos, įvyko 1981 m. V. 24 d. jaučioje Julijos ir Emilio Sinikių rezidencijoje, Santa Monica, Calif. Buvo sukviesta pora šimtų svečių, pasakyta kalbų ir sveikinimų, perskaityta telegramų ir laiškų. Dalyvavo iš toliau atvykę Solenizantės broliai — dr. Petras Vileišis ir Kazys Vileišis, sesuo — Rita Bagdonienė, sūnūs — dr. Algirdas ir inž. Kęstutis Deveniai ir duktė Dalia Bobelienė, taip pat, dukraitė — Rūta Bobelytė. Jaukiame ir vaišingame pobūvy pagerbta ir išaukštinta ilgus metus pasidarbavusi Alena Deveniėnė — Lietuvos ūkininkių Draugijoje, ALTos, VLIko, SLA, BALfo ir daugelio kitų pozityvių lietuviškų organizacijų vadovybė; Alenos Deveniėnės rūpesčių orbitoje buvo ir Imigracijos reikalai į Ameriką po Antrojo pasaulinio karo.

Dr. Mykolas Devenis, jos vyras, "Devenių Fondo" įsteigėjas yra miręs prieš tris metus.

GRAŽIAI SUTARIA

Lietuvių Bendruomenės Santa Monikos apylinkės

nauja valdyba yra: pirm. Vladas Velža, vicepirm. Balys Grauzinis ir Aleksas Maskoliūnas, sekr. Aloyzas Sirutis, išd. Elena Kojelienė, narys visuomeniniams reikalams — Juozas Kojelis, narė kultūriniam rengimams — Alė Rūta-Arbienė.

Kalifornijos lietuvių kultūrinis ir politinis gyvenimas — labai gyvas ir judrus; ir, reiki apsidžiaugti, — visų sričių bei organizacijų veikėjai gana gražiai sutaria ir susiklauso. Kaip — "kitaip? Juk visi dirbame Lietuvai.

Skaitykit ir platinkit
DIRVĄ

PATTERN MAKER-FLORIDA

Steel and gray iron foundry needs experienced Pattern Maker. Must also have working knowledge of gating and risering mounting and estimating. Good starting salary, profit sharing and insurance. Send resume: CAST METALS CORP. OF FLORIDA, Route 3, Box 308, Tampa, Fla. 33619. (22-31)

DIE MAKERS

Experienced in medium & large dies. Top job shop rates & benefits, pension & profit sharing. Excellent opportunity in a growth oriented organization. Average 54 hrs. per wk.

AUTODIE CORPORATION

44 Coldbrook N.W.
Grand Rapids, MI 49503

Žvilgsnis į Amerikos ekonomiką

(2)

JONAS KAZLAUSKAS

Wall Street finansinio sektoriaus atstovai prileidžia, kad sekantieji 1981 m. šeši mėnesiai bus silpnėsi, bet ūkis neįžengs į ekonominį atoslūgį. Akcija birža yra prieš žemesnius mokesčius, po prezidento kalbos Kongrese akcijų kainos nukrito ir procentai už skolintus pinigus pakilo.

Administracijos siūlomos vietinių išlaidų sumažinimas, bus išlygintas arba net viršys paaugusio krašto saugumo biudžeto ir numatytų mažesnių mokesčių, kas vėl prives prie padėties, kurioje federalinis biudžetas skatins krašto ūkinį gyvenimą. Jei tuo pačiu laiku centrinis bankas ribos ir

varžys apyvartoje pinigų kiekį pinigų pareikalavimas viršys paklausą, procentai už paskolas kils.

Panaši ekonominė programa buvo pradėta 1979 m. pavasarį Anglijoje. A. H. Meltzer, ekonomijos profesorius Carnegie — Mellon Universitete Pittsburghe, pateikia sekantį įvertinimą, "nėra nei didelis pasisėkimas, nei visiškas pralaimėjimas".

Prezidento J. Kennedy ir D. Eisenhower prarastos mokesčių reformos, suteikiančios iniciatyvos gamybos pastatų ir įrengimų modernizavimui davė teikiamus ir konkrečius rezultatus. Padidėjusios santaupos

sukėlė daugiau kapitalo investavimui, kuris įgalino ir pagyvino ūkinį procesą.

Iš 1964 m. sumažintų mokesčių vienas doleris atnešė 75 centus santaupų. 1965 ir 1966 m., o 1967 m. tas pats doleris sukūrė \$1.21 santaupų. 1965 m. federalinis deficitas buvo labai mažas.

Kad federalinis biudžetas duoda deficitą, kaltė yra ne mokesčių, bet paskutinių 15 m. bėgyje Kongreso padarytos neproduktingos socialinės reformos. Prezidento idėja yra eliminuoti nereikalingas išlaidas ir pagyventi ekonominį judrumą sumažinant mokesčius, kurie duos daugiau iniciatyvos ūkiniam veikimui.

J. Carter paliko tą patį mokesčių lygį, jo biudžeto deficitas buvo 60 milijonų dolerių 1980 m., o infliacija pakilo nuo 5% iki 12%, procentai už paskolas sumušė tuometinį rekordą ir ūkinis gyvenimas įžengė į ekonominius sunkumus.

Ekonomisto M. Evans apskaičiavimu 10% sumažinti asmeniškai mokesčiai 1981 m. vistiek bus didesni, nes infliacija, paaukštinimai darbovietėse ir progresyvi mokesčių sistema didins našta, kuri be palengvinimo pasunkės beveik 20%, kaip įvyko 1979 m.

Prezidento programos atstovai skirtingai interpretuoja pirmojo šių metų ketvirčio ekonominį judrumą, negu jos oponentai.

Ketvirčio daviniai yra geri, bet kartu klaidingi. 1980 m. viduryje palengvinti kreditai, paskola iš antrojo

SKAITYK — PLATINK — REMK "SPEAK UP" — G. Urbono leidžiamą prieškomunistinį, 24 psl. mėnesinį laikraštį anglų kalba. Metinė prenumerata tik \$10.00. Be politinių straipsnių laikraštį rasite daug medžiagos apie religiją, švietimą, ekonomiką, finansus ir pan. Apie šį tarptautinį kovos laikraštį labai palankiai yra pasisakę: "The Toronto Sun" Toronto, "The Spotlight" Washington, D. C., "Opinii" Paris, "The Catholic Register" Toronto, "Christian Anti-Communism Crusade" Long Beach, Ca., "The National Educator", Fullerton, Ca., "Baltic News" Tasmania, "News Digest International" Australija, prof. E. Waldman The University of Calgary, prof. D. Tomlinson The University of Alberta, Mrs. H. Gauvreaux "Lincoln Renaissance", World Anti-Communist League, Canadians for Responsible Government, Ottawa, Radijo stotys "The Clarion Call" National City, Ca. ir visa eilė lietuviškų ir nelietuviškų informacinių vienetų, bei asmenų. Susipažinimui siunčiame vieną kopiją veltui: "Speak Up", P. O. Box 272, St. "B", Toronto, Ont. M5T 2W2, Canada.

ketvirčio ekonominio augimo ir pagyvėjus vartotojų pirkimas dėl palankių kainų (automobilių ir namų apyvokos reikmenų) dirbtinai išugdė šio laikotarpio augimą. Stipresni varžtai dėl kreditų ir mažėjantis vartotojų pirkimas, kuri parodė balandžio mėnuo lėtins ūkinį pulsą.

Krašto gyventojai yra pats svarbiausias faktorius. Jie pritaria vykdomai programai. Opinion Research bendrovės surinkti duomenys rodo, kad 6 iš 10 gyventojų sutinka su prezidento biudžetu ir maždaug toks pat santykis mokesčių klausimu.

Ūkinės programos įstatymo pravedimas priklausys nuo sekančių faktorių:

1. Ekonominės padėties, kai jis bus svarstomas.
2. Administracijos pajėgumo pasiekti kompromisą su demokratais ir įtikinti Kongresą, kad jis yra reikalingas ir atneš teigiamus rezultatus.

LIETUVIŲ BENDRUOMENĖS POLITINĖ KONFERENCIJA

Washingtonė įvykusi pirmoji LB Politinė konferencija jos dalyvių ir spaudos darbuotojų buvo teigiamai įvertinta. Akademini konferencijos lygis, palankūs konferencijon atsilankiusių JAV valdžios pareigūnų pasisakymai Lietuvos klausimais, dr. B. Nemicko ir dr. V. Vardžio brandžios pasakaitos, jaunųjų visuomenininkų svarstybos paskatino ir šiais metais imtis iniciatyvos panašią politinę konferenciją suruošti. Vienbalsiai nutarta jos sudėti praplėsti, šalia JAV LB, Kanados LB ir PLB, įtraukiant Pasaulio Liet. Jaunimo sąjungos, Amerikos Liet. Jaunimo s-gos ir Kanados Liet. Jaunimo s-gos darbuotojus.

Antrajai LB — LJS-gų politinė konferencijai šiais metais parinktas New Yorko miestas. Konferencija bus birželio 12 — 13 dienomis (penktadienį ir šeštadienį) ir bus užbaigta iškilmingu Baisiojo Birželio ir 1941 m. sukilimo sukakčių minėjimu — akademia Kultūros Židinyje, Brooklyne. Penktadienio dienos posėdžiai vyks Church Center for the United Nations (777 United Nations Plaza) patalpose, o šeštadienio — Kultūros Židinyje.

Atsakingas konferencijos rengėjas yra JAV LB Visuomeninių reikalų taryba, kuriai pirmininkauja inž. Alg. Gečys. Jai konfe-

atvykęs Valstybės departamento Rytų Europos skyriaus vadovas Peter Bridges.

Batuno organizacijos darbuotojai J. Ristsoo (estė), I. Rupners (latvis) ir G. Damuštė simpoziume svarstys klausimus, susijusius su Baltijos valstybių interesu palaikymu Jung. Tautose. Bendros vakarienes metu dr. Elona Vaišnienė supažindins su JAV LB lėšomis išleista dr. Bronio Kaslo knyga "La Lithuanie et la Seconde Guerre Mondiale" (Lietuva ir II-sis pasaulinis karas).

Šeštadienio, birželio 13 d., ryta iš Kanados atvykęs adv. Alexander Epstein, B'Nai Brith Anti-Defamation lygos pirmininkas tarp — kultūriniais (inter-kultūral) reikalams, palies problemas lietuvių — žydų santykiuose ir būtinumą jas šalinti jungtinėmis pastangomis. palies problemas lietuvių — žydų santykiuose ir būtinumą jas šalinti jungtinėmis pastangomis. Dr. Ant. Klimas, Rochesterio universiteto profesorius, paskaitoje nagrinės Taškento rezoliucijas ir jų galimą įtaką Lietuvos rusifikacijai. Pavergtąją Lietuvą neper seniausiai apleidę Aušra Marija Ju rašienė, Tomas Venclova ir Vladas Šakalys simpoziume aptars ir vertins lietuviškosios išeivijos teikiamą pagalbą Lietuvoje įkaltintiems politiniams kalinams.

Baisiojo Birželio sukakčių minėjime kalbės iš Detroito atvykęs dr. Adolfas Damušis, 1941 m. Lietuvos sukiliminės vyriausybės ministerių kabineto narys, pramonės ministeris. Meninę programą atliks čekagietė aktorė rašytoja Birutė Pukelevičiūtė ir kt.

Konferencijoje dalyvauti yra kviečiami visi laisvinimo veikla besirūpinę lietuviai. Platesnes informacijas galima gauti, kreipiantis į PLB, Kanados LB ir JAV LB centrinius organus arba, rašant JAV LB Visuom. reik. tarybai (9660 Pine Rd., Philadelphia, Pa. 19115).

Sag.

WANTED AT ONCE 1ST CLASS SKILLED DIE REPAIRMAN

Must have experience in repairing small progressive and compound dies. West Texas high quality stamping job shop has immediate opening for a die repairman. Must have extensive background trouble shooting and repairing small progressive & compound dies.

APPLY CALL OR WRITE TO:
**PLAINFIELD TOOL OF
EL PASO INC.**
6839 Commerce St.
El Paso, Texas 79914
915-779-5396 (18-23)

OPPORTUNITY FOR
REGISTERED X-RAY
TECHNOLOGIST
with either Nuclear Medicine or Ultra sound experience. For a 65 bed hospital in Northeast Mich. Good salary plus call time. Liberal personnel policies. Contact Personnel Office 517-362-3411.
TAWAS ST. JOSEPH HOSPITAL
200 Hemlock St.
Tawas City, Mich. 48763
E.O.E. M/F/H (21-25)

COSMOS PARCELS EXPRESS CORPORATION

Licensed by VNESHPOSYLTORG

Gerai pažįstama firma, kuri per daugelį metų skubiai ir tiksliai aptarnauja savo skaitlingą klientūrą, siunčiant

DOVANAS-SIUNTINIUS

Į LIETUVĄ, LATVIJĄ, ESTIJĄ, UKRAINĄ ir t.t.

GAVĖJAS NIEKO NEMOKA.

TŪKSTANČIAI KLIJENTŲ PATENKINTI.

VISI SIUNTINIAI APDRAUSTI.

GARANTUOTAS SKUBUS IR TIKSLUS

PRISTATYMAS.

Visuose mūsų skyriuose rasite didelį kiekį įvairių aukštos kokybės prekių prieinamomis kainomis.

Informacijų ir nemokamų katalogų prašykite mūsų vyriausioje įstaigoje ir visuose mūsų skyriuose.

COSMOS PARCELS EXPRESS CORPORATION

488 Madison Avenue (tarp 51 ir 52 g-vės)

Floor 21st New York, N.Y. 10022

Tel. (212) 758-1150-1

SKYRIAI:

Apple-Valley, Minn. 55124	7626 W. 150 St.	612-432-7083
So. Boston, Mass. 02127	393 West Broadway	617-268-8764
Bridgeport, Conn. 06610	1880 Seaview Ave.	203-367-2863
Chicago, Ill. 60629	2501 West 69 Street	WA 5-2737
Cleveland, Ohio 44134	6089 State Road	884-1738
Fort Wayne, Ind. 46808	1807 Beineke Road	432-5402
Grand Rapids, Mich. 49504	636-38 Bridge St. N.W.	GL 8-2256
Hackensack, N.J. 07601	112 Main St.	201-342-9110
Irvington, N.J. 07111	1082 Springfield Ave.	374-6446
Hartford, Conn. 06106	518 Park St.	246-9473
Lakewood, N.J. 08701	241 Fourth Street	FO 3-8569
Los Angeles, Calif. 90022	960 S. Atlantic Blvd.	AN 1-2994
New Haven, Conn. 06511	1329 Boulevard	LO 2-1446
Newark, N.J. 07106	698 Sanford Ave.	373-8783
New York, N.Y. 10003	45 Second Ave.	AL 4-5456
New York, N.Y. 10011	135 West 14 St.	CH 3-2583
Philadelphia, Pa. 19122	1214 N. 5th Street	PO 3-4818
Philadelphia, Pa. 19141	4925 Old York Rd.	GL 5-9586
Pittsburgh, Pa. 15203	1307 E. Carson Street	HU 1-2750
Waterbury, Conn. 06710	555 Cook Street	756-1668
Worcester, Mass. 01610	144 Millbury Street	SW 8-2868
Youngstown, Ohio 44503	309 W. Federal Street	RI 3-0440

Mažeika & Evans

Laidotuvių Direktorai
6845 SOUTH WESTERN AVE.
CHICAGO, ILL.

Trys Moderniškos Koplyčios
Mašinoms Vieta

Tel. 737-8600 737-8601

9837 SOUTH KEDZIE AVENUE

EVERGREEN PARK, ILL. 60642

Tel. 422-2000

DARBINGAI PRAĖJĘS AMERIKOS LIETUVIŲ TAUTINĖS SĄJUNGOS SEPTYNIOLIKTASIS SEIMAS

Antanas Grinius

Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos seimas pradėtas gegužės 23 d. 10:30 val. gražiamame HYATT REGENCY viešbutyje, Dearborn, Michigan.

Atidarė seimui rengti komiteto pirmininkas Jonas Švoba, pasveikino atvykusius ir taręs žodį iškilmingam posėdžiui praversti pakvietė ALT S-gos valdybos pirmininką Antaną Mažeiką. Į garbės prezidiumą buvo pakviesti: šv. Kazimiero lietuvių parapijos Windsore klebonas kun. Domininkas Lengvinas, Sąjungos valdybos nariai Elena Gedgaudienė, Jonas Mockus, Bronius Dūda, paskaitininkas Augustinas Kuolas ir Jonas Švoba. Į sekretoriata: Antanas Vaitėnas, Kazys Domarkas ir Rūta Sakienė. Amerikos ir Lietuvos himnus giedojo Danutė Petronienė, akompanuojant muz. Vidui Nerevauskui. Jai giedant Lietuvos himną, prie jos prisijungė ir visi seimo dalyviai. Invokaciją sukalbėjo kun. Domininkas Lengvinas. Po to sekė sąjungos pirmininko Antano Mažeikos pratarčiai.

Tautinės Sąjungos seimai yra mūsų tautinės veiklos didžiausias pasireiškimas, nes per tuos suvažiavimus turime progos panagrinėti, padiskutuoti ir paieškoti geresnių būdų mūsų veiklai gyvinti bei gerinti, kalbėjo A. Mažeika.

Tautinė Sąjunga tęsia ankstyvesnių Amerikos lietuvių kartų tautinės lietuviškos srovės tradiciją. Politinėje bei kultūrinėje veikloje mes esame lietuviškos visuomenės dalis, kuri yra užėmusi vidurio liniją, tą liniją stengiamės ir toliau išlaikyti.

Kad Tautinė Sąjunga būtų gyva ir pajėgi atlikti savo paskirtį, turi laikytis tautinės ideologijos. Tai nėra lengvas uždavinys. Ne vien didelių darbų atlikimas mus kelia ir stiprina. Kasdieniniai paprasti darbai virsta kilniais, jei jie sąžiningai dirbami, tačiau jie turi reikštis tautinės veiklos programoje. Mūsų ideologija tikrai turės pasisekimo, jei ji bus reali mūsų užsibrėžtuose tautinės veiklos darbuose, parbrėžė kalbėtojas.

Kovoje dėl Lietuvos laisvės, darosi vis aiškiau, kad vieniems iškovoti Lietuvai laisvę yra neįmanoma. Pasaulinė politinė padėtis ir draugiškų kraštų parama, reikia manyti, bus pats pagrindinis faktorius, įgali-

Sol. D. Petronienė, akompanuojant V. Neverauskui gieda Amerikos ir Lietuvos himnus.
K. Sragausko nuotr.

nantis tikėti, kad ateis diena, kada Lietuva vėl bus nepriklausoma valstybė.

Kada mūsų broliai ir sesės okupuotoje Lietuvoje taip pasišventusiai kovoja prieš pavergėjus, mums,

laisvajame pasaulyje gyvenantiems, yra šventa pareiga jiems padėti, kad jų ir mūsų didžiausias noras iškovoti Lietuvai laisvę greičiau išsipildytų.

Tačiau gerų norų ir vilčių nepakanka. Pirmučiausiai turime savyje sustiprėti. Dėkime pastangas, kad mūsų Sąjunga augtų nariais, gerintų veiklą ir būtų stipri savo tautinėje ideologijoje.

Susirinkome 17-ji kartą į Tautinės Sąjungos seimą. Išnaudokime šį laiką, gvilvendami ir ieškodami geresnių kelių veiklai gyvinti, skatinkime, kad visi Tautinės Sąjungos skyriai ir jų nariai aktyviau savo pareigas atliktų. Pažvelgę atgal matome, kad ne veltui veikėme. Daug vertingų darbų atlikta, tad pasistenkime ir ateityje Tautinės Sąjungos vardą išlaikyti tinkamoje aukštumoje, — baigė savo pratarčių ALTS pirm. Ant. Mažeika.

Sąjungos valdybos vice-

ALT S-gos seimo garbės prezidiumas. J. Mockus, A. Kuolas, kun. D. Lengvinas, E. Gedgaudienė, Br. Dūda ir J. Švoba. Trūksta pirm. A. Mažeikos, tuo metu buvęs prie mikrofono.
K. Sragausko nuotr.

Seimo sekretoriatas: R. Sakienė, K. Domarkas ir A. Vaitėnas.
K. Sragausko nuotr.

pirmininkas Jonas Mockus pravedė mirusiųjų sąjungos narių pagerbimą. "Idėjos, jei didžios, nemiršta kaip ir žmonės".

— Mūsų tautos atgimimo dainiaus poeto Maironio žodžiai. "Aušros" ir "Vilties" paskelbta ir Basanavičiaus, Vileišio, Smetonos bei kitų pradininkų puoselėta tautinės minties idėja įsiliepsnojo jaunų patriotų širdyse ir plačiai paplito visoje Lietuvoje. Šie amžinos atminties vyrai jau senai atsiskyrė su šiuo pasauliu, bet jų skelbta idėja pasilieka nerami.

Tautinė Sąjunga kas dveji metai suvažiuoja į seimus ir kas kart pasigenda keletos savo narių, kurie yra iškeliavę negrįžtamai. Šių paskutinių dviejų metų laikotarpyje mes netekome šių mūsų Sąjungos narių:

1. Sąjungos garbės narių adv. Nado Rastenio ir A. Trečioko;
2. Chicagos skyriaus narių, A. Šeštoko, L. Gaudušio, J. Civiliaus ir A. Kasnicko;
3. Detroito skyriaus — J. Baublio, F. Blauzdžio, J. Pusdešrio ir P. Turutos;
4. Philadelphijos skyriaus — H. Jonienės, O. Dovidonienės, Z. Jankausko;
5. Clevelando skyriaus — E. Skrebulytės-Steponienės, A. Valiukienės, K. Vėlyvio, A. Augustinavičienės;
6. Los Angeles skyriaus — H. Kmito, kun. M. Preikšaičio;
7. Omahos skyriaus — Ig. Džiuvonio;
8. Richmond Hill sk. — P. Paprocko ir
9. New Yorko skyriaus — Ig. Gasiūno, V. Klaustaus-

kienės, A. Jurgėlos ir J. Narvydo.

Buvusio prezidento Antano Smetonos ir šių išvardintų narių išėjusių į amžiną pagerbimui, paprašė atsisotiti tylos minutės susikaupimui. Tautinės Sąjungos Clevelando skyrius šio seimo vardu "Visų sielų" kapų mauzoliejuje prie Lietuvos prezidento ir jo žmonos nišos tuo metu padėjo vainiką.

Sąjungos valdybos narys Bronius Dūda pravedė sveikinimą. Seimą žodžiu sveikino: Teodoras Blinstrubas ALT vicepirmininkas, Vytautas Kutkus LB JAV krašto valdybos pirmininkas, Marija Rudienė Balfio pirmininkė, dr. Vyt. Dargis (R) LB vardu, Cezaris Modestavičius Korp. Neo-Lithuania vardu, adv. Raymondas Sakis DLOC valdybos pirmininkas, Albertas Misiūnas Vilniaus krašto lietuvių ir Lietuvių Melodijos vedėjo Algio Zaparacko vardu, St. Šimoliūnas karių "Ramovė" vardu, dr. D. Degėsys Vilties draugijos vardu.

Raštu seimą sveikino: S-gos garbės narys dr. Juozas Bartkus, dr. St. Bačkys, Lietuvos atstovas Washington, dr. Balickas Lietuvos atstovas Londone, J. Žmuidzinevičius Lietuvos atstovas Kanadoje, A. Simutis Lietuvos gen. konsulas New Yorke, J. Daužvardienė Lietuvos gen. konsulė Chicagoje, V. Čekanavičius Lietuvos gen. konsulas Los Angeles, dr. K. Bobelis VLIKO pirmininkas, dr. K. Šidlauskas ALTO pirmininkas, V. Kamantas PLB pirmininkas, P. Dargis SLA Pildomosios Tarybos pirmininkas, K. Milkovaitis LŠST pirmininkas, V. Šoliūnas, L. D. K. S-gos vardu, J. Urbanas LB Detroit apylinkės pirmininkas, Kūrėjai savanoriai, Birutietės ir St. Butkaus šaulių kuopa.

Paskaitą "Žvilgsnis į mūsų problemas" skaitė iš Toronto Augustinas Kuolas. Ji spausdinama atskirai.

Po užkandžių seimas tęsiamas 1:40val. Pradeda Antanas Mažeika ir darbo prezidiumui vadovauti pakviečia inž. Joną Jurkūną, dr. Povilą Švarcą ir Vaclovą Senutą. Į sekretoriata — Antaną Vaitėną, Kazį Domarką ir Rūtą Sakienę.

(Nukelta į 8 psl.)

Prie seimo registracijos stalo: R. Macionis, L. Macionienė, V. Staškus ir St. Šimoliūnas. Gale stovi J. Leščinskas.
K. Sragausko nuotr.

Spaudos stalo ALT S-gos seime: A. Juodvalkis, A. Misiūnas ir A. Grinius.

(Atkelta iš 7 psl.)

Jonui Jurkūnui paklausus dėl darbotvarkės ir niekam ją papildyti ar pakeisti neatsiradus, posėdis tęsiamas toliau.

Sudarytos komisijos. Į registracijos ir mandatų komisiją: Stefa Kaunelienė, Lidiya Mingėlienė, Liuda Macionienė, Vladas Staškus, Algirdas Vaitiekaitis, St. Šimoliūnas, Romas Macionis ir Vincas Tamošiūnas.

Į nominacijų komisiją: Aleksas Laikūnas, Vaclovas Senuta, Mečys Šimkus ir dr. Vytautas Dargis.

Į nutarimų komisiją: Mečys Valiukėnas, Antanas Juodvalkis, Vaclovas Mažeika, Ignas Serapinas, Teodoras Blinstrubas ir Vytautas Abraitis.

Sąjungos pirmininkas Antanas Mažeika padarė pranešimą apie Sąjungos veiklą paskutinių dviejų metų bėgyje. Iždininkui Vincui Juodvalkiui neatvykus, jo paruoštą pranešimą perskaitė Jonas Mockus. Iš pranešimo matyti, kad są-

junga turėjo 17,750.27 dol. pajamų ir 14,309.83 dol. išlaidų ir šiuo laiku kasoje turi 3,440.44 dol.

Revizijos komisijos aktą perskaitė Vincas Gruzdis. Sekė diskusijos dėl pranešimų ir į jas buvo įsijungę:

Jonas Jurkūnas, Vytautas Kutkus, Teodoras Blinstrubas, Aleksas Laikūnas, K. Pocius, dr. Vyt. Dargis, Saulius Šimoliūnas ir kiti. Iš diskutavus, pranešimai buvo priimti ir valdybai už gerai atliktą darbą padėkota.

Registracijos pirmininko V. Tamošiūno pranešimu seime dalyvauja 4 valdybos nariai, 11 tarybos narių ir 19 skyrių atstovų.

(Bus daugiau)

OWNER OPERATORS WANTED

Permanent contracts available. Midwest to West Coast operation, perishable products. Tractor requirements are 350HP or larger, sleeper cab 2 person operation, twin screw. Trailers must be 42' - 45' long, equipment age limit 4 years. Have trailers available to reliable owner operators. For more detailed information, contact: Roland Munder, LITTLE AUDREY'S TRANSPORTATION CO., INC. PHONE: 800-228-9182. (15-23)

BALTIMORĖS RADIO VALANDOS VAKARAS

Baltimorės lietuvių visuomenėje Lietuvių Radijo Valanda bene bus viena svarbiausių vietinės pastovios lietuviškos veiklos apraiškų. Organizacijų ar meno sambūrių viešumoje pasirodymai būna tik protarpiais, tam tikromis progomis; paskui vėl viskas nurimsta, nutyla...

O Radijo Valandą be pertraukos girdime visą laiką, metai iš metų. Kiekvieną sekmadienio rytą skamba lietuviškas žodis, sava daina ir J. Jonaičio (sporto žvaigždės) nuolatinis priminimas, kad Lietuva ir jos žmonės yra pavergti.

Kad visuomenei būtų patogiau, šiemet tradicinis Radijo Valandos vakaras įvyko ne žiemos metu, kaip per pastaruosius 32 metus, bet gegužės 9 d. Programos pradžioje įžanginį žodį tarė abu vadovai: Albertas Juškus ir Kęstutis Laskauskas. Juškus prisiminė pirmutinį, 1948 m. kartu su J. Ruzga

Sol. Algis Grigas

E. Būtėno nuotr.

rengtąjį vakarą, kurin buvę susirinkę net 700 baltimoriečių, buvę ankšta ne tik šokti, bet ir laisviau salėje pajudėti. Dabar būklė gerokai pasikeitusi, lankytojų kasmet vis mažėja.

Vadovaudamasi šūkiu — ne vien duona žmogus gyvena — Radijo Valanda ir anuomet ir dabar vis stengiasi tautiečius sutraukti krūvon, kad nuo lietuviybės galutinai nenutoltų, kad bent per radiją girdimas lietuviškas žodis juos vienyty. K. Laskauskas, sekmadienio rytais klausytojus sveikinas "Gerą rytą, mieli radijo klausytojai", pasidžiaugė, kad šį kartą galys visus pasveikinti vakare. Jis supažindino susirinkusius su meno dalies atlikėju solistu Algiu Grigu iš Chicagos. Dainininką sakėsi pažinojęs jau Vokietijoje stovyklinio gyvenimo laikais, kai Algis dar buvęs nedidelis vyras. Stebėjosi, kad anas padykęs paauglys dabar taip surimtėjęs ir išaugęs iškiliu dainininku, net operos solistu. Visų vardu reikė padėką, kad chicagietis svečias, nors būdamas ir labai užimtas, sutiko čia atvykti ir mums, negausiems baltimoriečiams, padainuoti.

R. Valandos išlaikymas nuolat sunkėja: už vieną valandą stočiai reikia mokėti 200 dol., kuriuos nelengva surinkti. Tačiau abu vadovai viltingai nusiteikę, pasiryžę ir toliau tęseti, jei tik visuomenė jų pastangas parems, kaip ligšiol yra rėmusi.

Pirmu išėjimu solistas padainavo St. Šimkaus harmonizuotas 5 liet. liaudies dainas: "Vai, kur nužėgliuos", "Augo putinas", "Išėjo tėvelis į žalią girią", "Vai, nekukuok" ir "Tamsiojoje naktelėj".

Antroje dalyje girdėjome operų arijas: "Užmiršai tėvų kapus" — iš G. Verdi "Traviatos", ūdrio dainą iš V. Klovos operos "Pilėnų" ir jauno bajoro dainą iš J. Karnavičiaus "Gražinos".

Triukšmingu plovimu pub-

lika išprašė priedo — dar porą dainų. Fortepijonu solistą lydėjo vietinio liet. "Dainos" choro dirigentė Charlotte T. Morris.

Iš dešimties padainuotų dalykų tik viena arija (iš "Traviatos") kitiems taučio kompozitoriaus. Tačiau ir ši savo turiniu ir tragika labai artima dabarites išėivijos dvasiai, kai ne vienas sūnus ar dukra jau sunkiai beprisišaukiami grįžti į savus lietuviškus namus.

A. Grigą publika iš karto pamėgo, po kiekvienos dainos smarkiai plodama, šūkiodama ir godžiai laukdama, ką jis dar padainuos.

Savo atletiška išvaizda ir balsine medžiaga jis įtikinamai parodė, kad yra pajėgus ir užtikrintas dainininkas. Stiprių, galingų baritonu, bematant, užgožė ir pripildė didelę Lietuvių Svetainės salę. Aiškia žodžių tarsena, įsijautimu į dainuojamą dalyką, saikingais scenoje judesiais išlaidė į save sutelktą publikos dėmesį. Ypač įspūdingai ir jautriai jis padainavo St. Šimkaus "Kas ant žirgelio, ant pabalnoto"...

Atidžiai besiklausant, galima buvo užčiuopti, kad vienoj kitoj vietoj Grigas išsiveržė lyg per daug stailiai ir netikėtai iš vienos skalės į kitą gal dėlto, kad jis daugiau operos solistas negu šiaip koncertinis dainininkas (ką vokiečiai vadina Kammersaenger). Mat, operoje, pradėdant savąją partiją, reikalingas aiškus į bendrąją veikalo eigą įstojimas.

Kaip ir kitais metais, salėje ant stalų būna padėlioti originalūs pačių R. Valandos vadovų pagaminti puošmenys, kuriuos publikai leidžiama parsinešti namo. Šį kartą buvo medžio dirbinys: tautinėmis spalvomis dažytų tulpių krūmelis.

33-jus metus išsilaikiusi be pertraukos Radijo Valanda yra jos vadovų ištvermės ir pasiaukojančio darbo vaisius. Tik gaila, kad iš programos pranešėjų tarpo jau kuris laikas išnykęs moteriškas balsas, tarsi baltimorietės kultūrinėje veikloje visai nedalyvautų. (sm)

NEPAMIRŠKITE
ATNAUJINTI
DIRVOS
PRENUMERATĄ

WANTED AT ONCE JOURNEYMEN
OR 1ST CLASS SKILLED
AUTOMATIC SCREW
MACHINE

SET UP AND OPERATORS.

Must be experienced in New Britain & Davenport Machines. For expanding multiple spindle screw machine shop. Be able to set up work from blue prints & close tolerance. Paid benefits, good pay overtime.

NOLTE SCREW
MACHINE PRODUCTS

5095 CROOKSHANK ROAD
CINCINNATI, OHIO 45238

513-922-3622

(24-30)

"Amber Holidays"

1981 M. ESKURSIJOS I LIETUVĄ

iš BOSTONO ir NEW YORKO

birželio 18 — \$1148.00	rugsėjo 3 — \$1148.00
liepos 6 — \$1068.00	rugsėjo 17 — \$1059.00
(su Varšuva)	rugsėjo 24 — \$1059.00
liepos 20 — \$1112.00	spalio 8 — \$1019.00
rugpiūčio 3 — \$1112.00	gruodžio 26 — \$ 979.00
rugpiūčio 19 — \$1382.00	
(su Ryga)	

Visos grupės aplankys KAUNĄ IR TRAKUS, bus lydimos vadovų. Prie šių grupių galima jungtis iš VISŲ AMERIKOS IR KANADOS MIESTŲ, su papildomu mokesčiu.

REGISTRACIJOS REIKALU KREIPKITĖS Į:

**TRANS-ATLANTIC TRAVEL
SERVICE, INC.**

393 West Broadway
P. O. Box 116,
South Boston, Mass. 02127

Telefonas: (617) 268-8764

Norintiems atsikviesti gimines atostogoms — sutvarkome dokumentus.

Ištaigai vadovauja:

Aldona ADOMONIS ir Albina RUDZIŪNAS

PRICES ARE BASED ON DOUBLE OCCUPANCY AND ARE SUBJECT TO CHANGES. REGISTERED TRAVEL AGENT # TA 0324

ŽVILGSNIS Į MŪSŲ PROBLEMAS

Augustino Kuolo paskaita ALT S-gos 17-jame seime,

š.m. gegužės 23 d. Detroite

Šiandien bandysiu pažvelgti į mūsų problemas, lietuvių kanadiečio akimis. Tardamas "mūsų", turiu galvoje ne tik mūsų organizacijos problemas (kurių iš Kanados žvelgiant nė nesimato), bet noriu pažvelgti į mūsų visų lietuvių, gyvenančių išeivijoje ir pavergtame krašte.

Pasaulyje problemų yra daug — jų čia ir neišvardinsiu, tačiau kai kurios ekonominės, socialinės ir politinės atsiliepia ir mūsų gyvenime. Kova su infliacija, didėjęs nedarbas, gamtos tarša, politinis terorizmas, besiplečias kriminalas ir kitos šiuo laiku yra yra jau nustelbtos gal svarbiausios problemos — kaip sulaukyti komunistų sistemos veržimąsi į visas laisvas ir nepriklausomas valstybes. Mūsų tėvynei, jau gyvenančiai per 40 metų vergijoje, didelei daliai gyventojų išblaškytų, sunaikintų ar tebekenčiančių Sibiro taigose ar psichiatrinėse ligoninėse ar atsidūrusių laisvuose kraštuose, atsiranda specifinių problemų, kurių dar neturi laisvai gyvenantieji kraštai.

Šiuo laiku mūsų svarbiausias tikslas ir siekimas yra atgauti tautai laisvą ir nepriklausomą gyvenimą. Siekdamį to tikslo, susiduriame su įvairiomis problemomis. Viena iš jų, ir tai pagrindinė, yra kaip mums išsilaikyti su savo kalba, kultūra, papročiais ir svarbiausia su tautine sąmone, giliai nešiojant nepriklausomybės idėją. Šita problema liečia tiek pavergtame krašte gyvenančius tautiečius, tiek ir mus laisvajame pasaulyje. Gyvendami skirtingose sąlygose, ir šią problemą išgyvename skirtingai. Mes žinome, kad okupanto tikslas — pagrobtose žemėse gyventojus perauklėti, primesti rusų kalbą, į mūsų kultūrą ir papročius įvesti komunistinių elementų ir tuo būdu užauginti sovietinį pilietį, paklusnų komunistų partijos ideologijai, visiškai negalvojančią žmogų ir tuo būdu užslopinti jame bet kokią laisvės ir Lietuvos nepriklausomybės idėjų troškimą.

Šių savo siekimų, nors metodus kaitalioja, okupantas niekuomet nėra atsiskęs ir veikia įvairiomis priemonėmis. Su įvairiais pretekstais (kaip specialistų papildymu) ir be pretekstų į Lietuvą prigabeno daug rusų, kurie vis didina rusų gyventojų procentą krašte. Pridėjus dar krašte lietuvių gimimų mažėjimą ir mišrių šeimų atsiradimą, problema išlaikyti lietuvišką Lietuvą darosi vis sunkesnė. Jei okupacija užsitęstų ilgesnį laiką, ji dar pasunkėtų.

Tačiau, reikia pasakyti, kad tie okupanto siekimai nesiduoda lengvai įgyvendinti.

Didėjant spaudimui, auga tautoje ir pasipriešinimas. Ir šiuo laiku po 40 metų okupacijos, kaip mes matome iš gausios pagrindinio spaudos, didžioji tautos dalis yra lietuviška, patriotiška, tautiškai sąmoninga ir labai nesiduoda okupanto užsibrėžtam perauklėjimui. Tiesa, tą tautinį sąmoningumą viešai išreikšti nevieni išdrįsta, nenorėdami būti persekiojami, nustoti darbo ar būti pasiųsti perauklėjimui į Sibiro stovyklas ar psichiatrinės ligoninės. Betgi, nežiūrint į persekiojimą, vis dėlto atsiranda drąsių, viešų tautinių pasireikšimų, ir jie vis dažnėja. Tarp

laisvame pasaulyje. Čia vaizdas jau kitoks ir įvairiuose kraštuose skirtingas. Kraštuose, kur lietuvių yra mažai ir tie patys dar išsisklaidę, lietuviškumo ir veiklos, ypač jaunime, jau nematyti. Didesnėse kolonijose JAV, Kanadoje ir iš dalies Anglijoje, Vokietijoje ir Australijoje lietuviybės išlaikymas dar tebėra opiu klausimu, ypač vėlesniųjų išeivių tarpe. Įvairių lietuviškų organizacijų, lietuvių parapijų, lietuviškų šeštadieninių ir kitų mokyklų ir tėvų bei senelių pastangomis mes dar galime pasidžiaugti, kad išeivijos lietuvių tarpe dar yra nemaža

tūrinės apraiškos turi skursti dėl nepakankamai remiamos visuomenės ir įvairių fondų, kad lietuviškam švietimui ir kultūrai remti organizacijos per mažą dėmesį kreipia į tuos reikalus, mesdamos didesnę darbo ir lėšų dalį į politinius laukus. Iš kitos pusės asmenys ir organizacijos, kurios tą darbą dirba, aiškina si ir teisinasi, kad jos viską daro, ką gali su turimu personalu ir ištekliais. Mano supratimu tiesa bus kur nors per vidurį. Nesileisdamas į smulkmenišką šios problemos nagrinėjimą, vis dėlto manau, kad švietimo ir kultūros darbuose tiek

Paskaitininkas Augustinas Kuolas seimo pertraukos metu kalbasi su inž. E. Bartkum ir J. Mockum.

daugelio kitų, vienas iš pastarųjų, pernai rudenį Vytauto Didžiojo 550 metų mirties paminėjime Trakuose tūkstantinė minia išdrįso viešai sugiedoti Tautos himną. Ir kas įdomiausia, kad drąsiausi tautinės minties reiškėjai yra jaunimas, mokyta ir auklėta mokyklose, kurių programos perpildytos komunistinės ideologijos. Tiesa, yra ir tokių (tikima nedidelis nuošimtis), kurie dėl teikiamų privilegijų arba, kaip sakoma, dėl gardesnio šaukšto, nuoširdžiai arba gal ir nelabai nuoširdžiai dirba okupantui. Tačiau kaip mus informuoja patekę į laisvę žymieji disidentai ar rezistentai (dr. Štromas, Bukowskis ir kt.) įsitikinusių komunistų jų ideologijos teisingumu ne tik Lietuvoje, bet ir visoje Sovietų Sąjungoje nėra...

Taigi pasidžiaugdami mūsų tautos, gyvenančios okupacijoje, atsparumu, žvilgtelėkime į tuos lietuvių

jaunimo su sveika tautine sąmone, gerai ar pusėtinais gerai mokančių lietuvių kalbą ir uoliai bei nuoširdžiai alsuojančių tėvynės meile bei dirbančių lietuviybės išlaikymo ir tėvynės išlaisvinimo darbą.

Tačiau tą mūsų džiaugsmą mažina faktas, kad laikas dirba mūsų nenaudai. Kiekviena naujai ateinanti karta, kad ir kaip besistengtume, su lietuvių kalba ir bendrai su Lietuva ir visomis su tuo surištomis problemomis ryšių turi vis mažiau ir mažiau. Gyvenant svetimame krašte neišvengiamai pasisaviname gyvenamo krašto kalbą, kultūrą, papročius, pamažu nutolstant nuo savųjų. Mes stengiamės tą nutautėjimo procesą kaip nors sulėtinti. Ar šiuo laiku mūsų darbai tam sulėtinimui yra pakankamai tinkami ir geri — klausimas yra diskusijų plotmėje. Girdime ir spaudoje skaitome, kad mūsų lietuviškas švietimas ir kul-

veiksnių ir organizacijų, tiek ir pavienių asmenų yra daug padaryta. Kaip ir kiekvienam darbe, taip ir šioje srityje, dar galima būtų ir daugiau ir geriau padaryti.

Grįžkime prie anksčiau paminėto mūsų pagrindinio tikslo — mūsų tėvynės laisvinimo iš okupacijos. Okupuotoje Lietuvoje ši problema visuomet buvo opi, bet tik pastarajam dešimtmety yra daugiau iškilusi viešumon. Mažuose būreliuose slapta ir vis daugėjančioje pagrindinėje spaudoje, laisvinimo problema gvildinama, tačiau konkretesnių žingsnių ar pasiruošimų dėl okupacinės spaudos ten neįmanoma imtis. Liepsnose, mirties agonijoje, Kalantos šūkis LAISVĖS LIETUVAI giliai įsmigo į pavergtų lietuvių širdis. Tokių viešų pasisakymų dėl Lietuvos laisvės pasako beveik visi laisvės kovotojai jiems sufabrikuotuose teismuose, o po vieno futbolo

rungtinių Vilniuje spontaniškai lietuviškas jaunimas užpildė Vilniaus gatves šaukdamas "Laisvės Lietuvai".

Tačiau visi suprantame, kad išlaisvinti Lietuvą nei pavergtieji lietuviai, nei čia gyvendami laisvi išeivijoje tuo tarpu negalime ir negalėsime, kol susidarys tam palankios sąlygos pasaulinių įvykių bėgyje. Tai gali įvykti ir netrukus, bet gali nusitęsti ir daug metų. Tuo tarpu mums reikia ruošti tokiai galimybei. Tačiau ir toks pasiruošimas tėvynėje nėra galimas. Išeivijos talka yra būtina. Reikia kartu ir sutartinai veikti su tėvyne, t. y. tuos darbus, kurių negali tenai atlikti, turi atlikti ir paruošti išeivija. Iš čia ir išplaukia ryšių su tėvyne būtinumas, nors ir sunkiai įmanomas toks, kokio mes norėtumėm. Žinome, kad okupantas iš ryšių su išeivija palaikymo ieško sau naudos. Mes gi ieškome sau. Jei protingai veiksime tą naudą ir gaušime. Deja, šioje vietoje ties šia tema nenoriu sustoti, juoba kad kai kuriais požiūriais ji viešai ir nediskutuotina.

Išeivijoje į Lietuvos laisvinimo darbą plačia prasme yra įsijungę ne vien tik vadinamieji veiksniai, bet ir visi lietuviai ar tai įsitraukę į kitas organizacijas ar veikdami savo asmenine iniciatyva švietimo kultūrinėje ir politinėje plotmėje. Labai gera, kad tas sudėtingas laisvinimo darbas yra dirbamas ir remiamas visų sąmoningų tautiečių, bet nelabai gerai (jei nepasakyti, kad labai negerai), kad tas darbas dirbamas nesutartinai. Visi kalbame apie vienybę, toleranciją, solidarumą, bet deja tie gražūs žodžiai netampa kūnu ir tos kalbos jokių pasekų neduoda. Neieškokim tokios vienybės nuo kurios mes bėgome, tai yra tokios kai vienas ar maža grupė asmenų nustato kitiems galvojimo ir veiklos kryptį, o nepaklusniems suteikia atostogas Sibire paklusnumo išmokti.

Amerikos (gal ir kitų kraštų) lietuvių tarpe įsivyravusi nuomonė, kad Kanados lietuvių savitarpinis susitvarkymas gali būti pavyzdžiu kitiems kraštams. Kitiems kraštams gal ir gali, tačiau Amerikai — vargu, greičiausia — ne. Kanadoje ir kituose kraštuose iki pokarinių išeivių pasirodymo lietuvių veikla buvo silpna arba jokios nebuvo. Tuo tarpu JAV ankstyvesdymo lietuvių veikla buvo plati ir čia jau nuo 1940 m. veikė Amerikos Lietuvių Taryba, Balfas ir daugelis jau anksčiau įsikūrusių organizacijų.

(Bus daugiau)

AUSTRALIJOS LIETUVIAI

Antanas Laukaitis

VĖL LAUKIAME SVEČIŲ

Birželio pabaigoje į Australiją atvyksta Chicagos Tautinių Šokių Ansamblis "Grandis". Juos pakvietė dar senoji Krašto Valdyba iš Adelaidės. Šokėjai aplankys Adelaidę, Melbourną, ir Sydnėjų. Ir naujoji Krašto Valdyba iš Melbourne, pilnai susirišusi su šių miestų apylinkių valdybomis, yra pasiruošę tinkamai priimti svečius iš Amerikos, kai jaunimas ir vėl laukia naujų prietelių, draugų ir gražaus svečių pasirodymo su savo išpildomais tautiniais šokiais.

MARGUČIŲ PARODA

Adelaidiškė V. Venslovavičienė šiame mieste yra labai gerai žinoma kaip menininkė lietuviškų lėlių ir margučių paruošime. Ji ne vieną kartą Adelaidėje yra laimėjusi pirmąsias premijas etninių ir didžiųjų krautinių ruošose parodose, visuomet iškeldama mūsų lietuviškąjį ir tautinį meną.

Velykų švenčių metu Adelaidės L. K. Centro salėje buvo surengta margučių paroda, kurioje, tarp kitų dalyvių, savo darbus išstatė ir V. Venslovavičienė. Be tautiniais raštais skutinėtų margučių, buvo nemažai vaizduojančių ir puikiai preciziškai atliktų miniatūrinių biblinių ornamentinių vaizdų margučių, iš kurių kiekvienas buvo paskiras meno kūrinys. Panaudodama kiaušinių galvas ji buvo sukūrusi lėlinių figūrų, iš kurių išskirtinos buvo Prancūzijos dama ir Senoliai.

AUSTRALAI PASISAKO

Melbourn leidžiamam australų laikraštyje "Advocate" buvo išspausdintas Melbourno lietuvių kunigo Prano Daukno straipsnis apie tikėjimo persekiojimą Lietuvoje. Straipsnis išspausdintas per visą puslapį ir jame pabrėžiama, kad Lietuvoje pagrindinė leidžiamame laikraštyje Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronikoje buvo parašyta, kad Lietuvoje net iš 142-jų vietovių buvo pasiųsta 271.600 parašų, skundžiantis dėl religijos ir bažnyčios persekiojimų, prašant šių klaidų atitaisymo. Taip pat buvo primenama ir Molotovo-Ribentropo paktas, vėliau duodant ir eilę Lietuvos dabartinių politinių kalinių, kurie yra nubausti už tikėjimo ir žmogaus teisių gynimą.

DISKUSIJŲ KLUBAS

Industriniame Newcastle mieste, kur gyvena virš šimto lietuvių, jau kelinti metai labai gražiai veikia vietinis lietuvių Diskusijų

Klubas, kurio nariai kas kelintą savaitę renkasi privačiai, vienam iš narių skaitant paskaitą ir vėliau ją diskutuojant. Tik nesenai iš Europos grįžęs Newcastle universiteto profesorius dr. Vyt. Doniela, paskutiniąją savo paskaitą apie lietuviškąją filateliją, skaitė choro dirigento St. Žuko ir jo žmonos namuose. Būdamas pats didelis pašto ženklų rinkėjas ir turėdamas pilną kolekciją Lietuvos pašto ženklų, prof. V. Doniela įdomiai, su paskirromis iliustracijomis ir specialiai išleistų ženklų istorijomis, papasakojo apie Lietuvos ir kitus pašto ženklus. Diskusijų klubas yra draugiškas lietuvių kultūrininkų susibūrimas ir jame visuomet būna jauki ir maloni lietuviška aplinkuma. Panašaus klubo šiai mažai lietuvių kolonijai galėtų pavydėti ir kiti mūsų didieji miestai.

IŠKILUS MENININKAS

Jau virš dešimties metų kai iš Adelaidės į Brisbanę persikėlė gyventi Albertas Lenigas. Dar Vokietijoje, o vėliau ir Australijoje visa Lenigų šeima buvo žinomi kaip iškili muzikai: tėvas griežęs Kauno operoje, vaikai įvairiais instrumentais griežę Vokietijoje, turėję savo kapelas ir vėliau griežę Australijoje. Sukūrus šeimas, profesionalinis muzikų darbas pasibaigė. Albertas, augindamas penkis vaikus ir dirbdamas savo krautuvėje, jau kuris laikas kaip savo meninę gyslelę nukreipė iš muzikos į meną. Nesenai jis turėjo savo parodą Quenslando Meno Galerijoje, apie kurią australų kritikai rašė, jog jis savo darbuose rodo plačią kūrybinę skalę iš Australijos ir Lietuvos pasirinktų temų. Jo darbai yra atlikti tušo ir grafikos formose, įvedant ir abstrakcinio meno. Ši paroda susilaukė didelio pasisekimo ir nemažai kūrinių buvo nupirkti.

A. Lenigas aktyviai dalyvauja ir lietuviškame gyvenime ir ne vienas jo kūriny puošia Brisbanės lietuvių namus.

PRADĖTA RUOŠTIS Į CHICAGĄ

Per paskutiniąją Australijos Lietuvių Sporto šventę Adelaidėje, buvo nutarta sudaryti Išvykos į Chicago 1983 metais sportinis organizacinis komitetas, kuriam pavesta rūpintis Australijos lietuvių sportininkų išvyka. Nors jau ir buvau aš pats prisizadėjęs daugiau panašiai išvykai, kaip kad jai vadovavau 1978 metais, vykstant į Toronto Lietuvių Dienas, daugiau niekad

TINKLINIS Š. AMERIKOS LIETUVIŲ SPORTINĖS

ŽAIDYNĖSE BALTIMORĖJE

RYTAS BABICKAS

Šių metų gegužės vidury, Baltimorėj įvyko 31-mų Š. Amerikos Lietuvių sportinių žaidynių žiemos ratas. Šalia tinklinio dar buvo rungamasi krepšinyje, plaukime ir šachmatuose. Žaidynes ruošė ir vygdė Baltimorės Lietuvių Atletų klubas.

Tinklino varžybos vyko keturiose klasėse — vyrų, mergaičių A ir B, viso 17-ka komandų

Vyrų klasėje rungtyniavo Baltimorės Lietuvių Atletų Klubas, Bostono Grandis, Chicagos Neris, Clevelando Žaibo junjorai, Clevelando Žaibo senjorai ir Toronto Aušra. Pradiniam žaidimo ratui pasibaigus, kuriame kiekvienas žaidė su kiekvienu po du setus, komandos stovėjo sekančiai: 1. Neris 7:3, 2. Žaibo jr. 6:4, 3. Grandis 6:4, 4. Aušra 5:5, 5. Žaibo Sr. 3:7, 6. Baltimorės L.A.K. 3:7. Baiginiame rate (pravestame vieno minuso sistema) Neris nugalėjo Aušrą ir Grandį laimėdama pirmą vietą. Bostono Grandis šeštadienio vakare pusbaigmėn sumušė Žaibo junjorus, bet sekmdienio ryte baigmėje neparodė jokio kovingumo lengvai pralošdama prieš Nerį rezultatu 0:3. Toronto Aušra nugalėjo Žaibo junjorus

nevadovauti, tačiau buvau ir vėl prikalbintas ir apsiėmiau būti šios būsimos išvykos vadovu. Be manęs į organizacinį komitetą įeina: sekretorius Vladas Daudaras (buvęs Šiaulių miesto ir vėliau Kauno JSO iškilius kerpšininkas, vėliau Sydnėjaus "Kovo" ir ALFAS pirmininkas), D. Atkinson — išdininkas, Snaižė ir P. Gustafson'ai — vyrų ir moterų vadovai. Visi yra buvę 1978 metais su Australijos lietuviais sportininkais Amerikoje ir Kanadoje.

Darbas nors ir sunkus, nes reiks surinkti daug finansų, tačiau mes tikimės, kad ir vėl Australijos lietuviai sportininkai gražiai pasirodys ir tinkamai reprezentuos šią tolimąją Australijos Lietuvių Bendruomenę.

Organizacinio Komiteto adresas yra: Ant. Laukaitis 18 Miller Ave., Ashfield, N.S.W., 2132, Australia. Telefonas (02) 798 0306.

KORPORACIJA "ROMUVA"

Melbourne gražiai veikia Lietuvių Akademinė Korporacija "Romuva", kurios naują prezidiumą sudaro: senjoras filisteris Algis Milvydas, vicesenjoras Algirdas Klimas ir scribe sp. Gediminas Statkus.

užsidirbdami trečią vietą, Žaibo junjorai liko ketvirtą, Žaibo senjorai penktą ir Baltimorės Lietuvių Atletų Klubas šeštą vietą.

Moterų klasėje dalyvavo penkios komandos — Baltimorės Lietuvių Atletų Klubas, Clevelando Žaibas I, Clevelando Žaibas II, Chicagos Neris ir Detroito Kovas. Pradinį ratą Neris pralaimėjo be pralaimėjimo 8:0, Žaibas I 6:2 antrojoje vietoje, L.A.K. trečiojoje ir Kovas ketvirtą. Baiginiame rate jokių staigmenų neįvyko ir visos keturios komandos liko tose pačiose vietose. Baigmėje Clevelando Žaibas I, žaisdamas nepilnojo sudėty, neįstengė atsilaikyti prieš vikresnes ir geriau kamuolių valdančias nerietes, pralaimėdamos 1:3.

Mergaičių A klasės rezultatai: 1. Chicagos Neris, 2. Chicagos Žara, 3. New Yorko L.A.K. ir 4. Clevelando Žaibas.

Mergaičių B klasėje Chicagos Žara nugalėjo New Yorko L.A.K.

Baltimorės lietuvių nuširdumas, man jau seniai žinomas, manau, neapvylė ir šią lietuvių koloniją lankančių pirmą kartą. Baltimoriečiai taip pat pasirodė ir kaip geri sporto organizatoriai. Tinklinio varžybos buvo pravestos tiksliai ir tvarkingai, be jokių ginčų ar kolonijų, kaip dažnai pasitaikydavo kitose vietovėse. Kartais šiek tiek jautėsi patyrimo stoka, nes dėl per ilgų pertraukų tarp rungtynių nukentėjo punktualumas. Bet tai buvo mažas mokestis už bendrai malonią žaidynių nuotaiką, už kurią kreditas tenka žaidynių organizacinio ir varžybinio komitetų pirmininkui Algirdui Veliuonai ir žaidynių tinklinio vadovei Aldonai Drazdytei. Visos tinklinio rungtynės vyko Catonsville Community College sporto salėje. Keturios žaidimo aikštės buvo puikios, tiksliai atžymėtos, tinklai pirmos rūšies, lubos pakankamai aukštos. Teisėjai, nors ir klystantys žmonės, buvo geri ir svarbiausia nešališki.

Viena diskutuotina pastaba ŠALFAS S-gos tinklinio komitetui, kuris nustato varžybų sistemą. Klausimas yra — kada "kiekvienas su kiekvienu" sistema pasidaro nepraktiška ir turėtų būti pakeičiama "dviejų minusų"? Čia ne vieta gilintis į abiejų sistemų plusus ir minusus. Tą galima padaryti Sporto Sąjungos suvažiavime ar kita proga. Visgi norėčiau atkreipti dėmesį, kad esant šešioms ar daugiau komandų dviejų minusų sistema yra praktiškesnė. Ypač kai komandų žaidimo lygis yra panašus.

Baltimorėje, naudojant dvi aikštes, vyrų klasės tinklinio varžybas dviejų minusų sistema buvo galima praveisti nuo 9-tos val. ryto iki maždaug 4-tos val. po pietų, paliekant baigmines rungtynes rytojui. Naudojant kiekvienas su kiekvienu sistema vyrų klasės tinklinio varžybos užsitęsė iki vakaro, priedo sukeldamos abejonių finalistų vertumui, nes baigminis ratas buvo praveistas vieno minuso sistema.

Lietuvių tinklinio lygis kasmet keičiasi — moterų krenta, vyrų kyla aukšty. Kai prieš keletą metų moterų AA klasės komandų (aukščiausia JAV tinklinio sąjungos klasė) buvo net keturios, šiais metais nėra nei vienos. Neris ir Žaibas (jei turėtų visas savo žaidėjas) gal ir galėtų dalyvauti AA klasėje, bet sunkiai ką nors laimėtų. Cicero Vėtros visai nebuvo, o Chicagos Žara pasirodė tik su silpnokom mergaičių komandom. Vyrų tinklinio lygis po truputį kyla, bent tuo kad yra daugiau tinklininkų, nors dar yra tik B klasėje (aukščiausia JAV tinklinio sąjungos klasė yra AAA).

Visos šešios vyrų komandos yra panašaus lygio ir dažnai rungtynių laimėjimas yra tik laimės dalykas. Tai liudija faktas, kad 4-tos vietos laimėtojas, Žaibo junjorai, pradiniam rate su čempionais, Nerim, sužaidė lygiom 1:1 (15:10, 14:16), o taškų proporcija laimėjo 1.115-0.896; Žaibo senjorai (5-ta vieta) su čempionais sužaidė taip pat lygiom 1:1 (15:9, 12:15), o taškų proporcija laimėjo 1.125-0.889; Baltimorės L. A. K. pradiniam rate su Nerim sužaidė irgi lygiom 1:1 (15:11, 2:15), taškų proporcija pralaimėdami 0.654-1.529.

Šios šešios komandos yra puikus branduolys tolimesniam vyrų tinklinio plitimui ir tobulėjimui. Tikėkimės, kad sekančiais metais žaidynėse matysim 8-nias komandas. Vidurio Vakarų Apygardoje iš pagrindinių sporto klubų vyrų tinklinio dar neturi Chicagos ASK Lituanica ir Detroito LSK Kovas; Rytų Apygardoje snaudžia New Yorko L.A.K. ir Washingtono Vėjas; Kanados Apygardoje kandidatų būtų Toronto Vytis ir Hamiltono Kovas. Taigi yra šeši stiprūs sporto klubai iš kurių turėtų atsirasti bent pora vyrų tinklinio komandų. O jei atsirastų net trys, tai duotume pailsėti Žaibo senjorams.

Skaitykit ir platinkit
D I R V A

Iš Lietuvos pagrindžio laikraščio 'Vytis' (1980)

Vilnius ir vilniečiai estų disidentų akimis

(6)

Mart Niklus

Mano atvykimo ir gana ilgą buvimą Lietuvoje tikslas buvo R. Ragaišio procesas. R. Ragaišis buvo suimtas jau sauso mėnesio, jo namuose skrupulingai pravesta krata, o vėliau jo šeima išmesta iš buto. Suimtojo žmonai A. Ragaišienei paklausus tardytojo V. Benečio, kuo kaltinamas jos vyras, valdininkas drėbė jai, kad tai visai nesvarbu — savo penkis metus jis vis tiek gaus. Reiškia — vėl sugrįžo tie patys laikai, tie patys veikėjai ir tie patys metodai, vėl teisia žmones ne už ką, o kam!

Išankstinis teismas tęsėsi mėnesius, formaliai ši reikalą tvarkė LTSR Vidaus reikalų ministerijos teismų skyrius. R. Ragaišį kaltino "spekuliacija", (LTSR KK 164 — 2 str.), kuri pasireiškė tuo, kad geriausias miesto meistras-optikas gelbėjo žmonėms, laisvalaikio gamindamas jiems iš senų televizorių ekranų akinių stiklus, kurių neįmanoma gauti prekyboje, kartais, užsakovui prašant, idėdamas juos į rėmus. Už darbą jis imdavo menką mokesį — 7-8 rublius, už porą stiklų. Tuo būdu dirbo Lietuvoje įprastinį ir šiuolaikinį darbą, į kurį valdžia, kaip buvo parodyta aukščiau, paprasčiausiai žiūri pro pirštus. Kuo šis žmogus užsitraukė KGB rūstybę,

taip ir liko iki galo neaišku.

Liepos 9-10-osios įvykius smulkiai aprašiau kitoje vietoje, čia tik pažymėsiu, kad, nepaisant pusmetį užsitęsusių tardymo, tardytojo Č. Ivanausko pastangos (lyginant su juo prokuroras elgėsi gana kukliai!) R. Ragaišio kaltės neįstengė įtikinamai įrodyti. Iš pradžių buvo manoma, kad R. Ragaišis atsisakys dalyvauti teisme, nes nedalyvavo tardyme, bet, advokatui patarus, dalyvavo teisminiame knaisiojamesi; elgėsi korektiškai ir oriai, sveikino sėdinčius salėje (kurie stovėdami sutiko jį, pasirodžiusį salėje), kalbėjo dviem kalbomis. Visi liudininkai (išskyrus vieną "profesionalą") gynė jį, jiems net plojo. Tarybinės Armijos invalidui A. Andreikai dargi pavyko įteikti teisiamajam gėlių. Inkriminuota suma, anksčiau V. Benečio išpusta iki 217 rublių, į antros teismo dienos pabaigą buvo sumažinta iki 81 rublio, iš kaltinimo neliko akmenų ant akmenų... Tuo metu teismas nusprendė padaryti ilgą pertrauką, ir perduoti bylą tolimesniam ištyrimui. Juk reikėjo išpildyti KGB užsakymą ir tuo pat metu bet kuria kaina išsaugant teismo prestižą, o ne išlaisvinti teisiamąjį iš Lukiškių kalėjimo, jį išteisinus ir patraukti kri-

minalinę atsakomybę V. Benetį ir Co. už melaginių parodymų fabrikavimą (įstatymai šiuo pagrindus tam suteikia, pvz., ETSR KK 168 St.).

Rugsėjis, kai byla buvo svarstoma toliau, inkriminuota suma sumažėjo iki... 23 rb. Nepaisant to, Vilniaus miesto Lenino rajono Liaudies teismas, pirmininkaujant Č. Ivanauskui, nutarė R. Ragaišį pagal LTSR KK 164-I Str. pusantrų metų pataisos darbams griežto režimo kolonijoje. Aš pats rugsėjo posėdžiuose nedalyvavau, apie viską sužinojau iš draugų telefonu. Išaiškėjo, kad maskviškis advokatas V. G. Viktorovič, nežinodamas jo gerus norus padėti ginamajam ir aukštą kvalifikaciją, nesiryzė išaiškinti KGB rolės šioje teisėtumo parodijoje. Koks bus aukštesniųjų instancių atsakymas į kasacinį teisiamojo skundą, kol kas nežinoma. Žinoma tik tai, kad "atsidėkojant" už atliktą darbą, teisėjui trims 1980 m. mėnesiams prenumeravo neliemituotą žurnalą "Kiaulininkystė".

R. Ragaišio byla rimtai patraukė dėmesį Lietuvoje ir net už jos ribų. Teismo posėdžių salė ir liepą, ir rugsėjį buvo perpildyta. Miličijos skyrius, esantis tame pačiame pastate ypač sujudė ir ties teismo pastatu

sulaikė keletą asmenų. Man taip pat patarė nevaikščioti gatvėmis vienam. Liepą teismo salėje sėdėjo LTSR KGB vedėjas A. Žilakauskas, kuriam susidorojimas su R. Ragaišiu sukėlė "didelį psichologinį susidomėjimą"; jį lydėjo KGB dvaro paskviliantas E. Baljonas (jo tikra pavardė J. Baltrušaitis). Kino operatorių ši kartą nebuvo.

Baigdamas šią apybraižos dalį, noriu pasakyti, kad kai kurių Vakarų radijo stočių pranešimai apie R. Ragaišį, kaip apie didelį lietuvių kovotoją už laisvę, mano manymu, yra išpūsti. R. Ragaišį pažįstu beveik 20 metų. Jis paprasčiausiai savo liaudies sūnus, nepaprastai paslaugus ir humaniškas, gili, didvyriška ir drąsi asmenybė, dėl to jam ir tenka tiek daug kentėti gyvenime. O visa ši istorija dar kartą patvirtina, jog

reikia būti budriems — juk kiekvienam "nepageidaujamam asmeniui", tame tarpe ir man, gali bet kuriuo momentu kažką primesti... (Bus daugiau)

Skaitykit ir platinkit
D I R V A

Wanted at once Journeymen

DIE MAKERS

DALLAS, Texas stamping company needs tool and die makers who can work from blueprints with little supervision. 8 years experience, 2nd shift, 45 hours week. Salary open. We will interview in Detroit soon. Call JOHN WILSON

214-247-9696

PRECISION STAMPING

2115 W. Valley View Lane
Dallas, Texas 75234

(23-29)

WANTED EXPERIENCED
MECHANIC INDUSTRIAL
SEWING MACHINE
EAST CENTRAL ARKANSAS.

Steady work & some overtime. Apply by phone COLLECT 501-295-3491 between the hours of 7 a.m. and 5 p.m. Mon. through Fr. (21-23)

CHEMIST R&D EXPANSION

Zimmite Corporation, an aggressive specialty chemical company with both domestic and international sales and manufacturing locations, provides a full line of water treatment programs utilized by major industries.

We are expanding our R&D and marketing departments and are seeking 3 experienced chemical engineers or equivalent, with knowledge of industrial water treatment chemistry. Needed are:

- R&D MANAGER to administer and contribute to on going development programs and to supervise analytical and technical service groups; Ph.D. level or equivalent.

- GROUP LEADER to supervise product development and technical service sections, on both chemical and mechanical systems; chemical engineering degree or MA chemistry equivalent.

If you have the background necessary for these opportunities and the desire to participate in a high growth environment, please send your resume to D. A. Kronstain, V.P. Human Resources.

ZIMMITE CORPORATION

810 Sharon Dr.
Westlake, Ohio 44145

An Equal Opportunity Employer

DR. DOVAS ZAUNIUS (64)

Dr. Albertas Gerutis

Simaitis, Reizgys, Simonaitis -- koncentracijos stovyklose

Netrukus čia vokiečių suimtas, iki 1941. X. kalintas Klaipėdos gestapo kalėjime, vėliau Karaliaučiaus kalėjime, po to išvežtas į Oranienburgo koncentracijos stovyklą, po 6 savaitių perkeltas į Mauthauseno koncentracijos stovyklos akmenų lauką, kur buvo nukankintas ir jo kūnas sudegintas. Jo ūkis Jurgiuose tuojau pat nusavintas" (tomas XXV pusl. 88-89).

Martynas Reizgys rikiuojasi į tų susipratusių lietuvių eiles, kurie dėjos prie kiekvieno lietuviško darbo. Nenuostabu, kad jis buvo pakviestas į kito bebaimio lietuvių — Erdmono Simonaičio — sukilėlių direktoriją 1923 metais, vėliau vėl įėjo į tris direktorijas, o du kartus pats buvo direktorijos pirmininku.

Kai aš pats 1933 m. rudenį pradėjau dirbti Klaipėdos krašto gubernatūroje, man teko bendrauti ir bendradarbiauti su daugeliu to krašto veikėjų. Kažkaip mažiausia teko susitikinėti su Eduardu Simaičiu. Jau žymiai daugiau turėjau reikalų su Martynu Reizgiu, o dar daugiau su Erdmonu Simonaičiu. Su juo bendravau taip pat emigracijoje. Kaip jau savo laiku rašiau, keliais atvejais kviečiau Simonaitį pas save į Berną, kur jis įkalbėjo į diktafoną savo atsiminimų fragmentus.

Nūn, rašydamas apie Klaipėdos reikalus, naudojuos ir E. Simonaičio pasakojimais. Jie betgi dar tėra neapdirbtą žaliava, į kurios tinkamą apdorojimą reikia įdėti nemaža darbo.

E. Simonaitis savo pasakojimuose užsimena, tarp kita, apie bendralaukius, kuriuos pažino ir su kuriais turėjo vienokių ar kitokių reikalų. Jis prasitarė taip pat apie Eduardą Simaitį bei Martyną Reizgį. Iš Simonaičio atsiminimų paimu vieną kitą epizodą, susietą su nacinių koncentracijos stovyklų aukomis — susipratusiais lietuviams. Kai Simonaitis įkalbėjo į diktafoną savo atsiminimus, galėjau konstatuoti, kad jis nereiškė keršto tiems, kurie jį žiaurai niekino bei kankino kalėjimuose ir koncentracijos stovyklose. Tarp tų kankintųjų aptinkame vieną kitą jo buvusių bendradarbių krašto direktorijoje bei kitose autonominėse įstaigose. Vieną kitą Simonaitis paminėjo ir pavardėmis, kaip antai atstatytojo direktorijos pirmininko Boettcherio sūnų Dr. Boettcherį.

Simonaičio žiniomis, vienas kalinys, atkeltas iš Sachsenhauseno į Dachau koncentracijos stovyklą, pasakojęs, jog E. Simaitis Sachsenhausene miręs nuo šiltinės. Simonaitis apibūdino Simaitį kaip "nuoširdų, sukalbamą žmogų, kuris visiems turėjo laiko". Jis buvęs "tik-

rau geras mokyklos vedėjas" (Klaipėdos Doneičio vardo mokykloje).

Pats Simonaitis, kaip ir kiti Klaipėdos susipratę lietuviai, Hitleriui užėmus kraštą, apsigyveno Kaune, kur išgyveno ir maskvinę pirmąją okupaciją. Prasidėjus vokiečių sovietų karui ir Lietuvą užėmus vokiečių kariuomenei, Simonaitis buvo Gestapo suimtas ir netrukus išvežtas į Klaipėdos kalėjimą. Jis pasakojo, kaip Kaune iš kalėjimo jį vedė į Gestapo štabą, prieš tai jam rankas surakinus geležimis. "Žmonės, anksti rytą ėję į darbą, baimingai stebėjo vedamą ir geležimis sukaustytą kalinį". Iš Klaipėdos Simonaitis išvežtas į Tilžės kalėjimą. Klaipėdoje kalėjime buvęs ir M. Reizgys. Jis "išvežtas anksčiau, nežinojome kur". Toliau Simonaitis vežiotas iš vieno kalėjimo į kitą: Įsrutę, Karaliaučius, Schneidemuehl, Bromberg, Poznanę, Breslau, Moehrisch Ostrau, Vieną. "Maitinimas pakelyje buvo labai blogas. Breslau paklausė policininkų, kurie mus lydėjo, kur mus veža. Tie atvirai atsakė, kad į Mauthauseną. Paklausė, ar turime vilties iš ten grįžti. Valdininkai atsakė: "Mes dažnai vežame į Mauthauseną, bet ligšiol dar nebuvo atsitikimo, kad būtume ką iš Mauthauseno atsivežę..." Simonaitis savo pasakojimuose pridūrė: "Žinoma, mums pasidarė liūdna..."

Anot Simonaičio, "Mauthausenas buvo naikino lageris nežydams, o žydams Auschwitz".

Taigi šioje žmonių naikino stovykloje atsidūrė E. Simonaitis, o ten jau buvo — atrodo, kiek anksčiau — ir Martynas Reizgys. Simonaitis tiksliai atsiminė, kad jis į Mauthauseną pateko 1942 m. vasario 6 d.

(Bus daugiau)

BOSTONO LIETUVIAI

IDOMI PASKAITA

Gegužės 22 d. kultūriniam subatvakary So. Bostone prelegentu buvo Vilius Bražėnas. Pristatydama s prelegentą subatvakarių pirm. inž. E. Cibas taip supažindino su prelegentu. Vilius Bražėnas baigęs Jėzuitų gimnaziją, karo mokyklą, elektros inžinieriją, žurnalistas, feljetonistas, o dabar amerikiečių kviečiamas važinėja su paskaitomis po Amerikos miestus supažindindamas su komunistų sistema ir kaip jie yra remiami vakarų, o ypatingai Amerikos.

V. Bražėnas pradėjo, jog gegužės 20 d. jis kalbėjęs Lynfielde, Mass., o gegužės 21 d. Providence, R. I. Be to, Providence kalbėjęs 3-se radijo stotyse "talk show" programose. Buvę labai daug klausimų ir rodę, kad žmonės nepažįsta komunistų ir rėmėjų. Savo kelionėmis, prelegentas manas, jog jis padėjęs ir Lietuvos reikalui. Kur tik jis vyksta, ten būna išdaliniami ir išplatiniami plakatai, kad štai kalbės lietuvis apie komunistų ir jo rėmėjus, nes jis juos gerai pažįsta ir yra pats išgyvenęs.

Šis jo pašnekėsų buvo apie J.A.V. užsienio politiką ir Lietuvos laisvinimo bylą. Lietuvos ateitis priklausanči nuo geopolitinės padėties pasaulyje. Žinoma, JAV nulems pasaulio likimą. Bet čia esą blogiausia, tai organizacija Council of Foreign Relation. Ji visomis galimomis priemonėmis remianti komunistus. O jai priklauso pradedant Roockefelleriu ir įvairiais senatoriais, politikieriais ir panašiai. Jie stato milžiniškus ir moderniškiausius fabrikus Rusijoje, duoda paskolas ir visokiais kitokiais būdais padeda statyti komunistų. Amerikos žinių tarnyba irgi yra to CFR žinioje. Visos žinios duodamos palankios komunistam. Jeigu kalbama apie "holocaust", tai tik apie žydus. Tačiau žinių tarnyba niekur nemini, kad Stalinas išžudė apie 40 milijonų žmonių, Maotsetungas apie 60 milijonų, o Hitleris tik apie 6 milijonus. Tai yra vienašališkas žinių perdavimas. Ir labai daug kitose srityse tokios pat žinios, nutylėti komunistų darbus.

Mes esą bazuojamės į Amerikos partijas ir jų žmones. Sakoma, kad toks senatorius yra mūsų draugas. Pav. kad ir senatorius iš Illinois. Tačiau esą pasižiūrėkime kaip jis senate balsuoja, tada ir bus atsakymas ir kur jis suka. Esą, nesilaikykime įsikibę į partijų skvernus, o balsuokime už asmenis, kurie tikrai yra palankūs mums.

Mes niekur iki dabar nekelėme Molotovo-Ribentropo susitarimų klausimo. O tą reikia kelti. Mes lietuviai išgyvenom visus tuos komunizmo baisumus. Turime juos rodyti ir aiškinti visam pasauliui. Mūsų pareiga tą daryti. Veik visuose Amerikos miestuose yra radijo "talk show". Tai geriausia proga skambinti ir aiškinti. Juk turime labai gražios inteligentijos ir net čia baigusios mokslus. Tokie show ir panašiai mums yra prieinami.

Kai kas mums perša tik kultūrinę veiklą. Sovietai to kaip tik ir nori ir tuo džiaugiasi. Dirbkite kultūriniuose baruose ir nekelkite okupacijos ir kitų klausimų. Mūsų išeivių paskirtis yra ne kultūrinė, o politinė. Kultūrinis gyvenimas vyksta ir okupuotoje Lietuvoje. Gi mums reikia daryti tai, ko jie negali — veikti politiniai ir informuoti pasaulį. Nesakąs, kad turime užsidaryti nuo kultūros. Kultūra reikalinga, bet tik ne pirmuoju veiksmu. Pirmasis veiksnys yra politinis.

Buvo įvairių klausimų ir prelegentas į juos atsakinėjo. Jo kelionėse po Ameriką, jis matęs, kad amerikiečiai daug ko nežino ir juos reikia supažindinti. Geriausi klausytojai esą jaunimas. Jie įdomaujasi tokiais klausimais.

Bendrai, mums veiklos dirva yra plati, tik reikia ją išnaudoti. Tik kažin kodėl mes to nedarome, ar mažai darome, o kartais darome ne tai, kas reikia daryti.

Prelegentas buvo šiltai priimtas ir labai atidžiai išklausytas. Mums reikia daugiau tokių paskaitų, kad ir mes patys geriau susiprastume, kas yra svarbiau daryti ir ko nereikia daryti.

P. Žičkus

PAŠVENTINO PAMINKLĄ

Sekmadienį, gegužės 24 d. šv. Petro lietuvių parapijos bažnyčioje buvo atnaušaujamos šv. mišios už Veroniką ir Praną Liaubas, o taip pat ir Arvydą Vaičjurgį. Tai buvo šeimos auka. Veronika ir Pranas yra p.

Vaičjurgienės tėveliai, o Arvydas inž. Juozo ir Valerijos Vaičjurgių sūnus, kuris savo jaunystėje iškeliavo amžinybėn, nesulaukęs nei 35 metų. Po šv. mišių ponai Vaičjurgiai ir visa eilė jų bičiulių vyko į kapines, kur kun. klebonas Albertas Kontautas pašventino gražų juodo granito paminklą ant Arvydo kapo. Po pašventinimo klebonas ir visi susirinkę buvo pakviesti užkandžiams pas p.p. Vaičjurgius.

PARENGIMAI

• Birželio išvežimų minėjimas birželio 13 d. 6:30 val. vakare šv. Petro bažnyčioje pamaldos, o po pamaldų minėjimas salėje po bažnyčia. Visi dalyvaukime.

• Birželio 14 d. 12 val. Bostone prie City Hall bus paminėtas Pabaltiečių holocaust. Bus iškeltos vėliavos, bus kalbėtojai. Visi dalyvaukime ir parodykime mūsų tautų naikinimą.

• Spalio 4 d. Laisvės Varpo rudens koncertas.

Aukos Dirvai

Atnaujindami prenumeratą ir kitomis progomis Dirvai paremti aukojo:

J. Neverauskas, Munster 3.00
K. Švarcas,
Santa Monica 3.00
V. Šniolis, Palm Beach .. 6.00
A. Baltaragis, Cicero 8.00
K. Dabrila, Chicago 3.00
Dr. A. Narvydas,
E. Northport 3.00
W. Simanas, Rochester .. 10.00
J. Čibiras, Dayton 3.00
P. Rulys,
New Port Richy 3.00
G. Čapkauskienė, La Salle 3.00
M. Aukštuolis, Cleveland 2.00
Inž. P. J. Nasvytis, Avon 10.00
V. Vicėnas, Northlake 3.00
G. Balandas, Warren 5.00
M. Slavinskienė,
Monticello 15.00
E. Keresėvičienė, Chicago 3.00
V. Janukaitis, Detroit 5.00
Vl. Matulionis, Cleveland 3.00
O. Jarašūnienė, Cleveland 10.00
M. Iešmantienė, Cleveland 3.00
M. A. Iškauskai, Weston 25.00
A. Ambraziūnas,
Los Angeles 8.00
J. Miglinas, Chicago 3.00
K. Palubinskas, Cleveland 3.00
A. Tamošaitis, Kingston .. 5.00
P. Matiukas, Richester .. 5.00
V. Abraitis, Palm Coast .. 8.00
F. Ekman, Milwaukee .. 3.00
P. Valūnas, St. Petersburg 8.00
E. A. Bagdonas-Cesmes,
Cleveland 5.00
Visiems aukotojams nuoširdžiai dėkojame.

LIETUVIŲ BENDRUOMENĖS IR JAUNIMO SAJUNGŲ POLITINĖS KONFERENCIJOS NEW YORKO MIESTE

DARBOTVARKĖ

Penktadienis, birželio 12 d.

Church Center for the United Nations patalpose,
777 United Nations Plaza

10:00-10:30 val. Registracija.

10:30-11:00 val. Iškilmingas konferencijos atidarymas.

11:15-12:45 val. *Praktiškas Pabaltijo klausimų iškėlimas Žmogaus teisių komisijoje* — kalba dr. Michael Novak, JAV atstovas JT Žmogaus teisių komisijoje.

12:45-2:00 val. Bendri priešpiečiai.

2:00-3:00 val. Kalba: Kanados misijos prie Jungt. Tautų atstovas.

3:00-4:00 val. *Lietuvos klausimas kitataučio visuomenininko akimis* — kalba Amerikos jaunų politikų tarybos NGO atstovas prie Jungt. Tautų James J. O'Neill.

4:00-5:00 val. *JAV politika Pabaltijo valstybių atžvilgiu* — kalba Peter Bridges, JAV valstybės departamento Rytų Europos skyriaus direktorius.

5:00-6:00 val. *Tarptautinės nevaldinės organizacijos ir jų panaudojimas Lietuvą liečiančių klausimų iškėlimui* — kalba Helsinki Watch Rytų Europos skyriaus direktorė Helen Sen.

6:30-7:30 val. Bendra vakarienė — Turtle Bay restorane (estai savininkai) 326 East 48 Street, New York. Likusi dienos programa tęsiama restorano patalpose:

8:00-8:30 val. Dr. Elona Vaišnienė supažindina su dr. Bronio Kaslo knyga "La Lithuanie et la Seconde Guerre Mondiale".

8:30-9:30 val. Simpoziumas: *Pabaltijo valstybių interesų palaikymas Jungt. Tautose* — kalba BATUN pirm. J. Ristsoo, vicepirm. G. Damuštė ir I. Rupners.

Šeštadienis, birželio 13 d.

Kultūros židinio patalpose,
341 Highland Blvd., Brooklyn, N. Y.

10:30-12:00 val. *Problemos lietuvių-žydų santykiuose ir svarba jas šalinti* — kalba iš Kanados atvykęs adv. Alexander Epstein, B'NAI B'RITH Jewish Anti-Defamation lygos tarpkultūrinės tarybos pirm.

12:00-1:30 val. Bendri pietūs.

1:30-3:00 val. Paskaita: *Taškento rezoliucijos ir jų galima įtaka Lietuvos rusifikacijai* — kalba dr. Antanas Klimas, Rochesterio universiteto profesorius.

3:00-4:30 val. Simpoziumas: *Išėivijos pagalba politiniams kalinėjams* — kalba Aušra Marija Jurašienė, Tomas Venclova ir Vladas Šakalys.

4:30-5:00 val. Konferencijos išvadų priėmimas.

5:00-6:00 val. Užkandžiai.

7:30- val. vak. Baisiojo Birželio ir 1941 m. Sukilimo sukačių paminėjimas-akademija.

Programoje: Dr. Adolfo Damušio, sukiliminės vyriausybės ministerių kabineto nario kalba; solistė Angelė Kiaušaitė; aktorė-rašytoja Birutė Pūkelevičiūtė. Programą praveda Irena Meiklejohn, Kanados LB Visuom. Rkl. komisijos pirm.

Lietuvių Informacijos Centrai globojant, konferencijos patalpose per abi dienas vyks Broniaus Kvickio iš Chicagos atvežta Lietuvos pogrindžio spaudos ir nuotraukų paroda. Lietuviškoji visuomenė yra kviečiama konferencijoje, parodoje ir minėjime gausiai dalyvauti.

Atvykstantieji iš toliau gali apsistoti Pan American Motor Inn, 79-00 Queens Blvd. (Elmhurst, Queens), New York City. Patartina turėti rezervacijas, skambinant (212) 446-7676.

Konferenciją globoja JAV LB New Yorko apygarda. Atsakomąsias konferencijos rengėjas — JAV LB Visuomeninių Reikalų Taryba, c/o Alg. Gečys, 9660 Pine Rd., Phila., Pa. 19115.

KONFERENCIJOS RENGĖJAI:

PASAULIO LB VALDYBA
JAV LB KRAŠTO VALDYBA
KANADOS LB KRAŠTO VALDYBYBA
PASAULIO LIET. JAUNIMO SAJUNGA
JAV LIET. JAUNIMO SAJUNGA
KANADOS LIET. JAUNIMO SAJUNGA

Viešėdami Chicagoje aplankykite **PARAMA** MAISTO IR LIKERIŲ KRAUTUVE

2534 WEST 69th STREET. Telefonas: RE 7-3332

Savininkai: J. JANUŠAITIS ir J. MAŽEIKAS

Cia rasite didžiausią pasirinkimą vietinių ir importuotų likerų ir kitokių gėrimų, gi delikatesų skyrius stebina savo įvairumu.

Kainos žemos — Pasirinkimas didelis

APSILANKĖ — ĮSITIKINSITE.

KASOS ADMINISTRATORIUS PAS FLORIDOS LIETUVIUS

New Yorko valstijos ir kitų artimesnių ir tolimesnių lietuvių pastangomis, "LITO" bendrovės ir dabartinis "KASOS" administratorius dėjo milžiniškas pastangas, jog JAV vyriausybė leistų ir šio krašto lietuviškos kilmės piliečiams atidaryti mūsų tautiečių poreikiams tarnaujančią Kredito Uniją-Kredito Banką. Anglų kalboje: Credit Union, ar sutrumpintai — NCUA. Šis keturių raidžių žeklas reiškia, kad tame pastate yra įsikūrusi Kredito Unija.

Ir kaip "lašas po lašo ir akmenį prakala", taip ir lietuvių užsispyrimas davė lauktuosius rezultatus: Lietuvių Bankinis Kooperatyvas — "KASA" ar Lithuanian Federal Credit Union buvo įsteigta 1980 metų balandį New Yorke. Adresas: KASA — Lithuanian Federal Credit Union, 86 — 114 Street, Richmond Hill, N. Y. 11418. Telefonas: (212) 441-6799.

Daug žadanti pradžia

KASA yra po tuo pačiu stogu kaip ir LITAS Inv. Co., Inc. Ir Kasą ir Litą administruoja Vyt. Vebeliūnas. Litas yra privati, kelių talentingų lietuvių-biznierių valdoma turto investavimo, žemių supirkimo ir pinigų taupymo bendrovė. Šios bendrovės veiklą saisto New Yorko valstijos finansinį gyvenimą tvarką nuostatai — įstatymai. Tačiau, 'Kasos' finansinį tvarkymą prižiūri federalinės valdžios potvarkiai: šių dviejų dalykų nedera su-regzti į vieną.

Suteiktame pasikalbėjime Vyt. Vebeliūnas š. m. gegužės 16 pareiškė, kad "Litas" neturi nieko bendro su KASA. Ir šioje trumputėje apžvalgoje Lito reikalų visiškai neliesiu.

Federalinė kontrolė

Kasa yra griežtoje centrinės krašto valdžios kontrolėje, nes į Kasą indėlininkų įnešti pinigai yra vyriausybės apdrausti net ligi \$100,000.00. Tuo būdu šioje institucijoje laikomi taupytojų pinigai niekada ne-

Vytautas Vebeliūnas, Kasos administratorius, lankydamasis Juno Beach, V. ir Br. Aušrotų namuose, sukviečiamas svečiam aiškina Kasos-Lito augimą.

gali žūti! Ar tautietis laiko savo indėlius kuriame nors komerciniame banke ar 'Kasoje', jo pinigai yra lygiai apdrausti.

Viso pasaulio lietuviai

Aišku, kad į Kasą gali įstoti kiekvienas lietuvis ir joje laikyti savo santaupas. Jau ir dabar šia privilegija naudojasi būrys tautiečių, suprantančių, jog "būdami stiprūs finansiškai mes būsimė išgirsti ir politiniame gyvenime. Tai rodo JAV žydų išsikovotos pozicijos visose šio krašto srityse", aiškino V. Vebeliūnas.

Tuo būdu ir mes, lietuviai, sukeldami stambesnę kapitalą vienoje įstaigoje, turėsime svaresnį balsą ir šio krašto politiniame gyvenime.

Jau metai prabėgo, kai veikia 'KASA', bet ligi š. m. balandžio į 'KASĄ' teįstojo vos ne vos 300 taupytojų, sudėję apie 1,500,000 dolerių kapitalo. Tiesa, V. Vebeliūnas pasidžiaugė, kad jau gegužės pradžioje "Kasoje" judėjimas buvo žymiai pagyvėjęs: tikėtasi, kad ligi š. m. vidurio 'Kasoje' gali susitelkti apie \$2,000,000.00.

"Tai graži suma pinigėlių, tačiau žinant mūsų tautiečių finansinį pajėgumą, į Kasą yra atsiųsta mažai pinigų ir įstojo per mažai taupytojų", samprotavo V. Vebeliūnas.

Kas darytina?

Į pasiteiravimą, ką Kasos valdyba privalėtų daryti, kad dar labiau sudominti lietuvių laikyti savo sutau-

pas ne svetimšalių, be sąvųjų banke, V. Vebeliūnas taip atsakė:

"Galimas dalykas, kaip kad buvo P. Mikšio, jūsų namuose įvykusiame pasitarime siūlyta (š. m. gegužės 14 d.), tai KASOS valdybai teks patyrinti visus federalinės valdžios potvarkius. Ir jeigu tik bus galima tai kai kuriose pietinės Florikos vietovėse, kaip W. Palm Beach county, o gal būtų ir St. Petersburg'e paskirti Kasos atstovus-korespondentus. Tai žymiai suprastintų indėlių priėmimo ir pinigų atsiėmimo procedūrą. Indėlininkams netektu rašinėti laiškus ir laukti ligi jiems bus prisiųstas norimos sumos čekis. Žinia, tai puiki idėja ir jeigu tie reikalai bus galimi teisiškai apipavidalinti, tai toki korespondentai, po kelių mėnesių, veiks ir pietinės Floridos, stambių lietuvių telkinių susibūrimuose", aiškino Vyt. Vebeliūnas.

Aukščiausios palūkanos

Lietuviai taupą savo sunkiai uždirbtus centus žino, kad jų laikomi pinigai eilinėse, ne terminuotose sąskaituose, komerciniuose bankuose teneša nepilnus šešis (6) procentus palūkanų. Tiesa, toki komerciniai bankai už terminuotus, ligi 6-rių mėnesių indėlius moka net 15 ar 16-ką procentų! Bet jie reikalauja, kad toks taupytojas įneštų bent 10,000 dol. sumą. Gi, ne kiekvienas, o ypač jau pensijon pasitraukusieji, gali tokias sumas vartyti...

"Kasos" administratorius pabrėžė, kad "į KASĄ taupytojai gali siųsti tik po 500 dol., ir toki pirmąjį įnašą gali vėliau padidinti taip pat \$500.00. Už į KASĄ atsiųstuosius \$500.00 indėlius ji gali mokėti virš 12 su puse nuosimčio, ko nemoka joki bankai už mažesnes sumas. Tuo būdu 'KASA' savo narių skaičių galėtų žymiai padidinti, jeigu tik tautiečiai prisirengtų parašyti trumputį laiškėlį ir įrašę savo Soc. Security numerį, pradėtų KASOJE taupyti, pradedant \$500.00 suma. Ir kodėl dar pat šiandien tai neįvykdyti?! KASA laukia naujų lietuvių talkininkų.

Br. Aušrotas

LAIŠKAS IŠ EUROPOS

Vysk. dr. A. Deksnio sukaktis

Vysk. A. Deksnys

Gegužės 16 ir 17 d. į Bad Woerishofen kurortą, Bavarijoje, susirinko didelis lietuvių būrys: Vakarų Europos lietuvių vyskupas dr. Antanas Deksnys šventė 50 metų kunigystės ir 75 metų amžiaus sukaktį. Bet ne vien tik tai mūsų tautiečiai traukė į šį kurortą. Gausiai į iškilmės atvyko taip pat vokiečiai su Augsburgio vyskupu dr. J. Stimpfle priešakyje. Iškilmėse dalyvavo ir aukštų pasaulietinės valdžios atstovų.

Iškilmės prasidėjo gegužės 16 d. vakariene, į kurią svečius sukvietė garbusis jubilatas. Tik spėjus pasistiprinti, vienos iškilmės sekė po kitų. Reikėjo skubėti į miesto rotušę, kur burmistras surengė įspūdingą priėmimą. Miesto galva šiltais žodžiais pasveikino vyskupą ir išreiškė džiaugsmą, kad Bad Woerishofen gali savo mieste priglausti Vakarų Europoje gyvenančių lietuvių ganytoją. Burmistras taip pat pabrėžė, kad jubilatas įsigijo simpatijų plačiuose vokiečių gyventojų sluoksniuose. Aikštė, kur pastatytas namas, kuriame gyvena vyskupas, pavadintas "Lietuvos Aikšte".

Po priėmimo miesto rotušėje vyko kurorto didžiojoje salėje. Vakaro folklorinė

programą atliko ne tik vokiečiai, bet ir Vasario 16 gimnazijos lietuvių tautinių šokių moksleivių grupė. Į kurorto salėje gausiai susirinkusius dalyvius prabilo Lietuvos Diplomatinės Tarnybos narys dr. A. Gerutis, pasveikinęs jubilatą šios tarnybos vardu, ta proga nušvietęs taip pat bendrąją Lietuvos būklę ir lietuvių tautos pasipriešinimą okupantui bei pastangas atgauti valstybinę nepriklausomybę. Kalbėtojas apibūdino jubilatą kaip karštą patriotą, kuris sielojasi dėl lietuvių tautos vargų okupuotoje tėvynėje, bet kuris tuo pat metu gaivina viltį, kad mūsų tautai nušvis skaistesnis rytojus.

Kitą dieną (tai buvo sekmadienis) šv. Ulricho parapijos bažnyčioje vyko iškilmingos pamaldos. Jas laikė jubilatas ir Augsburgio vyskupas, asistuojant per 20 vietinių bei lietuvių kunigų. Augsburgio vyskupas savo pamoksle išaukštino jubilatą kaip uolų ganytoją, stropiai einantį jam patikėtas sunkias pareigas. Po pamaldų svečius pakvietė pietų šv. Ulricho parapijos klebonas kun. Antanas Bunga, kurio nenuilstamų pastangų dėka galėjo įvykti šios reikšmingos iškilmės. Svečiai su pasitenkinimu galėjo konstatuoti, kokiomis visuotinėmis simpatijomis bei pagarba naudojasi mūsų tautietis, klebonaujantis vokiečių parapijoje. Ne veltui miesto burmistras dėkojo kunigui Bungei už tai, kad jis yra ne tik pavyzdingas kunigas, bet ir parapijos kultūrinės veiklos svarbiausias variklis.

Pietų metu jubilatą vyskupą dr. A. Deksnį sveikino iš įvairių Vakarų Europos kraštų atvažiavę tautiečiai ir įteikė jam dovanų. Sveikinimo kalbą taip pat pasakė Augsburgio vyskupas. Šia proga galima pastebėti, kad Augsburgio vyskupas dr. J. Stimpfle ypač veiksmingai visokeriopai rūpinasi Vakarų Europos lietuvių vyskupo institucija.

Vyskupas Deksnys yra antras vyskupas, šv. Tėvo paskirtas Vakarų Europoje gyvenantiems lietuviams. 1967 metais ūmai mirus vyskupui dr. Pranui Braziui, šv. Tėvas 1969 m. paskyrė prel. dr. A. Deksnį naujuoju vyskupu Vakarų Europos lietuviams. Šiuo metu vyskupo sekretoriaus pareigas eina jaunas kunigas dr. Savickas, užaugęs Australijoje.

NEPAMIRŠKITE
ATNAUJINTI
DIRVOS
PRENUMERATĄ

Dalis svečių klausosi V. Vebeliūno pranešimo apie Kasos-Lito augimą. Iš akirės: A. Štaras, P. Mikšys, dail. A. Petrikonis.

JEI JUMS REIKIA UŽDENGTI STOGĄ, PATAISYTI AR PASALINTI VARVĖJIMĄ, KREIPKITĖS Į

LATVIAN ROOFING

Cleveland telef. (216) 521-2182

DARBAS ATLIEKAMAS GREITAI IR SAŽININGAI.

Dengiame stogus apartamentams, Hot roofs. Tvarkome kaminus ir vandens nutekėjimo vamzdžius, dedame po stogu kablius kontroliavimui ledo užsikimšimo. Taip pat atliekam dailidės darbus.

MARTINS ir KUNARS KAULINS

Lakewood, Ohio

BAISIOJO BIRŽELIO MINĖJIMAS

Š. m. birželio mėn. 13-14 d.d. sukanka lygiai 40 metų nuo sovietų vykdytų masinių trėmimų bei Baltijos tautų naikinimo pradžios, kurie, nors ir kitokiose formose, tebesitęsia ikišios dienų.

Norint į tai atkreipti kiek galima didesnį amerikiečių dėmesį ir susilaukti tinkamos paramos mūsų laisvės siekimams, šiais metais buvo atsisakyta nuo iki šiol įprastų paminėjimų savo tarpe ir nutarta surengti platų minėjimą viešojoje vietoje.

Minėjimas įvyks š. m. birželio mėn. 13-14 d. savaitgalį, Edgewater parke, Clevelando vakarinėje dalyje, prie Erie ežero kranto, sekančia tvarka:

Šeštadienį, 9 val. ryte prasidės PROTESTO VIGILIJA PRIEŠ SOVIETŲ PRIESPAUDĄ BALTIJOS VALSTYBĖSE. Bus iškeltos JAV ir Baltijos Valstybių vėliavos ir pastatytas aukštas kryžius, simbolizuojant besitęsiančius baltijos tautų kryžiaus kelius, kuris bus be pertraukos laikomas iki sekmadienio popietės.

Pagrindinis minėjimas įvyks sekmadienį, birželio mėn. 14 d. 12 val. vidurdienį. Pamaldas atlaikys kunigai: J. Bacevičius, A. Goldikovskis, E. Grendze, E. Pahn ir U. Ukstinš. Pagrindinį pamokslą, anglų kalba, pasakys šv. Jurgio lietuvių parapijos administratorius kun. J. Bacevičius. Maldos bei skaitymai vyks lietuvių, latvių ir estų kalbomis.

Minėjimo ir pamaldų metu giedos LTM Čiurlionio Ansamblis, vadov. kompozitoriaus Alf. Mikulskio ir jungtinis Clevelando latvių choras. Minėjimas truks apie valandą laiko.

Kadangi minėjimas vyks labai erdvoje vietoje, kurios apylinkėje, gražiame Edgewater parke, paprastai susirenka nemažai žmonių, skaitlingas baltiečių dalyvavimas yra būtinas, kad sudarius tinkamą įspūdį.

Clevelando ir apylinkių lietuvių visuomenė yra prašoma atsilankyti, ypatingai į pagrindinį minėjimą, sekmadienį, 12 val. Organizacijos yra prašomos paraginti savo narius kuo skaitlingiau dalyvauti ir atvykti kiek galima daugiau su uniformomis ar tautiniais rūbais.

Minėjimą rengia Bendrojo Baltiečių Komiteto Clevelando skyrius, kurį sudaro Amerikos Lietuvių Tarybos Clevelando skyrius, Clevelando Latvių Sąjunga ir Amerikos Estų Tarybos Ohio Apygarda.

CLEVELANDO PARENGIMAI

• BIRŽELIO 7 D. O. Mikulskienės kanklių muzikos studijos mokinių recitalis.

• BIRŽELIO 14 D. birželio minėjimas 12 val. Edgewater Parke. Ruošia Amerikos Lietuvių Taryba, Latvių Sąjunga ir Estų Taryba.

• BIRŽELIO 20 D. Joninių laužas O. ir V. Jokūbaičių sodyboje. Ruošia Clevelando skautininkai-ės.

• LIEPOS 12 D. Žalgirio šaulių kuopos tradicinė gegužinė.

• LIEPOS 19 D. ALT S-gos Clevelando skyriaus gegužinė.

• LIEPOS 26 D. pensininkų gegužinė.

• RUGPIŪČIO 2 D. Kar. Juozapavičiaus šaulių kuopos gegužinė.

• RUGPIŪČIO 5-9 D. A.L. R.K. Moterų Sąjungos 39-sis seimas Clevelande DMNP. parapijoje.

• RUGPIŪČIO 8-9 d. Dail. Reginos Petrutienės tautodailės darbų paroda DMNP parapijos didžiojoje salėje.

• RUGPIŪČIO 16 d. Balso gegužinė.

• RUGPIŪČIO 30 D. — Lietuvių klubo metinė gegužinė Austrian Picnic Ground.

• RUGSĖJO 5 D. Tautos šventė. Rengia LB Clevelando apylinkė.

• RUGSĖJO 13 d. Abiturientų balius. Rengia LB Ohio apyg. valdyba.

• RUGSĖJO 19 D. 1941 metų sukilimo minėjimas.

• RUGSĖJO 20 D. pietūs žurnalui "Karys" paremti. Rengia L.K.V.S. "Ramovė" Clevelando skyrius, Lietuvių namuose.

• RUGSĖJO 26-27 D. Menininko Baltuonio medžio drožinių paroda. Rengia: Lietuvos Vyčių 25 kuopa.

• SPALIO 3 D. Vaidinimas "Tėvas ir sūnus" (J. Grušo). Rengia LB Ohio apyg. valdyba.

Amerikos Lietuvių Balso Radijo Klubo valdyba Detroit 1981 m. Sėdi iš kairės: R. Ražauskienė, V. Bagdonienė, programų direktorius J. Kriščiūnas, L. Šulcas, St. Račiukaitis; antroje eilėje: K. Ražauskas, Klubo pirm. K. Gogelis, V. Kankalis; trečioje eilėje: J. Markus, J. Račiukaitis, A. Shurkus ir A. Lukas.

Balso 76 sk. 1981 metų valdyba ir jos talkininkai. Iš kairės: Vladas Staškus, Česys Šadeika, Alfonsas Juška, Antanas Norus, p. Staškevičienė, Ona Šadeikienė, Irena Laurinavičienė, Bronė Sukauskienė, Antanas Grinius, E. Juškie, Vincas Tamošiūnas ir Antanas Sukauskas. K. Sragausko nuotr.

Soviet Genocide in Lithuania,
by Joseph Pajaujis-Javis, Ph.D.
Manyland Books, Inc., New York, 1980
\$10.95 246 psl.

Pernai suėjo 40 metų nuo Lietuvos pavergimo, o šiemet minim 40-tą "baisiojo birželio" sukaktį. Ar gali būti geresnis tų tragiškų įvykių paminėjimas, kaip akivaizdus jų priminimas laisvajam pasauliui?

Į laisvę ištrūkę afganistaniečiai šiandien su skausmu pasakoja apie sovietų vykdomą terorą jų šalyje. Mums dabar pats laikas kuo plačiau atskleisti tiesą apie sovietų vykdomą genocidą mūsų tėvynėje.

Dr. Juozo Pajaujo knygoje rasit tikslius faktus, paremtus dokumentais, statistikomis, iliustracijomis ir gyvais išlikusių liudijimais. Yra išsami bibliografija ir indeksas.

Knygą galima užsisakyti per Tautos Fondą:

Lithuanian National Foundation, Inc.
P. O. Box 21073
Woodhaven, N.Y. 11421

Prašau man atsiųsti knygą Soviet Genocide in Lithuania

Vardas ir pavardė

Adresas

Knygų skaičius: (kaina \$10.95) Siunčiu \$

Užsisakykit vieną knygą sau, o kitą padovanokit savo bibliotekai ar universitetui!

Superior Savings

ASSOCIATION

MOKAME AUKŠČIAUSIUS NUOŠIMČIUS UŽ SANTAUPŲ INDĖLIUS

Kiekviena santaupų sąskaita apdrausta iki
\$ 100,000.00

NAUJAS PATARNAVIMAS ATIDARYKITE SUPERIOR SAVINGS ČEKIŲ SĄSKAITĄ

Operacijos atliekamos be jokio mokesčio

Už įnašus mokame 5¼% palūkanų

PASKOLOS NAMAM IR STATYBAI

ATLIKITE VISAS FINANSINES OPERACIJAS

Superior Savings

Pagrindinis skyrius

798 East 185th Street, Cleveland, Ohio

Telefonas: 481-3008

DARBO VALANDOS:

Kasdien nuo 9:30 iki 4:00, penktadieniais 9:30 iki 6:00,
šeštadieniais 9:30 iki 2:30, pirmadieniais uždaryta.

CLEVELANDE IR APYLINKĖJE

• **Kristina Raulinaitienė**, baigianti 90 metus, praeitą sekmadienį apėjo Clevelandą, kur išgyveno 32 metus, ir išsikėlė į Putnamo senelių namus.

Ją išlydėti šeštadienį susirinko bičiulių būrelis ir palinkėjo naujoje vietoje ramių ir stiprių senatvės dienų.

• **Vliko seimas** įvyks Clevelande, Lietuvos Namuose, š. m. lapkričio 7-8 dienomis. Gegužės 31 d. V. ir O. Jokūbaičių sodyboje įvyko organizacijų atstovų pasitarimas seimo rengimo reikalu ir buvo sudarytas komitetas.

• **Jonas Mockus**, buvęs ALT S-gos valdybos vicepirmininkas, grįždamas iš Seimo lankė Clevelande savo pažįstamus ir ta proga aplankė Dirvą. J. Mockus gyvena Kalifornijoje.

• **Čiurlionio ansamblis** ir poetas Bernardas Brazdžionis š. m. birželio 14 d. 4 v. p. p. DMNP parapijos salėje atliks koncertinę programą skirtą Gyvajai Lietuvai. Rengia DMNP parapija.

• **Toronto šauliai** kviečia Clevelando šaulius dalyvauti VI. Pūtvių kuopos ruošia-

mame kultūrinio savaitgalio, birželio 26-28 d. d. Wasagoje, Ont. tėvų pranciškonų stovyklavietėje. Kaina 40 dol. asmeniui, įskaitant maistą ir nakvynę.

Norintieji dalyvauti prašomi registruotis pas Žalgirio šaulių kuopos pirm. Br. Nainį, tel. 481-8472.

• **Inž. Romualdas Bublys** tarnybos reikalais išskrido į Europą. Birželio 5 d. Romoje dalyvaus vysk. A. Deksnio 50 metų kunigystės sukakties jubiliejuje šv. Kazimiero kolegijoje.

• **Juozas Stempužis** Lietuvos Bendruomenės Hot Springs Apylinkės valdybos pakviestas skaityti paskaitą ruošiamame Tragiškų Birželio minėjime birželio 14 d. Hot Springs, Ark.

• **Elena Malskienė** trim savaitėm išvyko į Prancūziją, kur gyvena jos sesuo. Su seserim planuoja taip pat pakeliauti ir po kitus Europos kraštus. Su Elena Malskiene drauge išskrido ir jos sūnus su žmona.

PATRIA prekybos namuose, 794 East 185th St., Clevelande, yra didelis pasirinkimas vietinių ir importuotų produktų, lietuviškos juodos duonos. Dovanų skyriuje didelis pasirinkimas spalvoto ir balto kristalo. Taip pat rasite gintaro, medžio drožinių, audinių ir kt. Kreipkitės pas H. Kripavičių, tel.: 216-531-6720.

• **PERKANT IR PARDUODANT NAMUS** prašome kreiptis į ČIPKUS REALTY, 31715 Vine St., Willowick, Ohio 44094. Tel. 943-0910.

HOUSE FOR SALE

Walk to Church

Our Lady of Perpetual Help is second away from this 3 bedroom colonial. Formal dining room, hardwood floor, enclosed porch, full basement, two car garage, 60x215 lot. 52,900. Call: Debi or Gregg at Mrowca Realty — 951-2100.

(24-28)

KANKLIŲ MUZIKOS REČITALIS

Prieš 16 metų muzikė Ona Mikulskienė įsteigė Clevelande privačią Kanklių Muzikos Studiją, paruošti ne vien virtuoze kankliavimo solistes-solistus, bet sau pavaduotojas — kanklių muzikos mokytojas bei orkestrų vadovės. Tad Studijai paėmė Vilniaus Konservatorijos kanklių muzikos mokslo programą, kur per keturis-penkis metus išeinama, ne vien kankliavimo, bet ir teoretinių mokslų kursas. Per tą laiką Studiją lankė ir pasitobulino 56 studentai-tės ir baigė 23. Šiais metais Studiją lankė 10 mokinių ir ją baigia Vija Bublytė, Julija Gelažytė ir Kristina Kampė.

Julija Gelažytė

Studiją baigusios solistės plačiai koncertuoja Jaunimo Kongresuose visame pasaulyje. Studentės nuolat

Kristina Kampė

Vija Bublytė

koncertuoja savo kolegijose bei mokyklose. Kanklių orkestras bei solistės reiškiasi įvairiuose tautinio meno festivaliuose tūkstančiams įvairių tautų klausytojų. Taip pat bažnyčiose bei Katedrose su religine muzika.

Studijos vadovės neapvilia ir pedagoginėje srityje. Sudarė ir vadovavo, ar tebevadovauja Studijoje išsimokslinę: kun. J. Kidykas — Braziloje, Danutė Petrovienė — Detroite, Liuda Rosinaitė su Snaige Valiūnaitė — Toronte, Aldona Lingertaitienė — Bostone, Lygija Rociūnaitė, Ugnelė Stasaitė, Daina Čepulytė, Virgilija Juodišūtė su Rita Kazlauskaite — šv. Kazimiero lietuviškoje mokykloje — Clevelande, Omaha-

je reiškiasi keturios sesutės Šarkaitės. Tad yra vilties, kad mūsų tautinė kanklių muzika nepaliaus skambėjusi plačiame pasaulyje — kels mūsų tautos vardą bei garbę ir padės kojoje dėl tėvynės laisvės.

Studijos mokinių metinis rečitalis įvyks šį sekmadienį, birželio 7 d., 5 val. p. p. Lietuvių Namų dūlžiojoje salėje. Kviečiami visi pasigrožėti mūsų tautine muzika ir jaunaisiais talentais.

Po programos mokinių mamytės pavaišins viešniais ir svečius kavute ir skanumynais.

PARDUODAMAS NAMAS

Mūrinis colonial — 47,900

Hiller Ave. 6 kambarių, didelis salionas, židynys, recreation kambarys, pilnas sklepas, 2 automobilių garažas. Skambinti: Ronald ir Viktoras Banionis, tėvas ir sūnus.

MAIN LINE REAL ESTATE CORP.

431-8181 arba 273-4828

HOUSE FOR SALE

11% finansing
Open Sunday 2-5

18004 East Park Drive, outh off Lake Shore Blvd. Completely remodeled, 3 bedrooms colonial with fire place, 2 car garage. Immediate possession. 55,900. Call: 531-6787.

CAMEO REALTY

Anton Matic broker

JAKUBS AND SON

Laidojimo Įstaiga

Della E., William J. Sr.,

William J. Jakubs Jr. ir

Barbara Jakubs Schmidt

Licenzijuoti direktoriai ir balzamuotojai

936 East 185th Street, Cleveland, Ohio 44119

Tel. (216) 531-7770

Laidotuvių koplyčia erdvi, vėsina teikianti jaukią atmosferą liūdesio valandoje. Didelė aikštė automobiliams pastatyti.

amber studios, inc.

505 East 185 Street;
Euclid, Ohio 44119
Tel. 531-3500

Pas mus rasite didelį pasirinkimą meno išdirbinių (keramikos ir skulptūros), žinomų menininkų paveikslų, foto darbų, meno reikmenų ir gintaro papuošalų. Didelis paveikslų ir foto rėmų pasirinkimas ir jų įrėmavimas, bus atliktas pagal jūsų pageidavimus.

Jaunimo meno pamokos (nuo 8-12 metų) su Nijole Palubinskiene trečiadieniais nuo 1:30-2:30 val. po pietų. Prasideda nuo birželio 17 d.

Suaugusiems audimo pamokos su Birute Kasparavičiene nuo liepos 1 d. vakarais. Registracija vyksta dabar.

Studija dabar atidaryta sekmadieniais po mišių nuo 11:30-2:00 po pietų.

Rimas Laniauskas, prezidentas

TURNER REALTY

501 EAST 185 ST.

EUCLID, OHIO 44119

PHONE: 486-2530

RITA MATAS
ISTAIGOS
ADMINISTRATOR

PILNATEISE NEKILNOJAMOJO TURTO
ĮVERTINTOJA.

Esame registruoti pilnateisiais nariais trijose skirtingose Multiple Listing įstaigose:

CAMLS — Cuyahoga County (Cleveland & Suburbs)
LCMLS — Lake County
RLMS — United States.

Todėl galima triskart plačiau skelbti Jūsų parduodamą nekilnojamąjį turtą. Tuo reikalu kreipkitės į bet kurį mūsų bendradarbių arba jeigu jums reikia namų įvertintojo mokesčių ar kitoiems reikalams, kreipkitės į Ritą Matienę, pilnateisę namų įvertintoją.

501 EAST 185 ST.

EUCLID, OHIO 44119

PHONE: 486-2530

DIRVA

• Dirvos novelės konkur-
sui atsiųsta novelė "Zefi-
rantės", pasirašyta Volun-
gės slapyvardžiu.

Primename, kad paskuti-
nis terminas novelėms at-
siųsti yra š. m. birželio 16
d. Siųsti Dirvos adresu. Pre-
mijos 600 dol. mecenatas —
Simas Kašelionis.

CHICAGO

BIRŽELIO TRĖMIMŲ MINĖJIMAS

Chicagos Lietuvių Tary-
bos rengiamas baisiųjų bir-
želio trėmimų minėjimas
įvyks šia tvarka:

Sekmadienį, birželio 14 d.
10 val. vėliavų pakėlimas
Marquette Parko parapijos
aikštėje.

10:30 val. pamaldos š. M.
Marijos Gimimo parapijos
bažnyčioje. šv. Mišias at-
našauja ir pamokslą sako
kleb. Antanas Zakarauskas.

Gieda parapijos choras, di-
riguojamas Antano Lino.
Vargonais groja Kazimie-
ras Skaistgirys.

10 val. pamaldos Liet. Ev.
Liut. Tėviškės parapijos
bažnyčioje Pamaldas laiko
kun. Ansas Trakis.

Tuojuo po pamaldų aka-
demija parapijos salėje.
Kalbėtojai: gen. kons. J.
Daužvardienė ir žurn. Vy-
tautas Kasniūnas.

Meninę dalį atlieka Lietu-
vių Pedagoginio Instituto
studentės Indra ir Gailė An-
tanaitytės.

Lietuvių visuomenė kvie-
čiama gausiai dalyvauti. Or-
ganizacijos pamaldose da-
lyvauja su savo vėliavomis.

Chicagos Lietuvių
Taryba

SIBIRO KALINIO KNYGOS PRISTATYMAS

Buv. Sibiro kalinio Jono
Kraivėno atsiminimų kny-

gos "Mirties lageriuose ir
tremtyje" pristatymas vi-
suomenei įvyks š. m. birže-
lio 6 d., šeštadienį, Lietu-
vių Tautiniuose Namuose,
Chicagoje. Pradžia 5 val.
vak.

Programoje bus trumpos
kalbos, ištraukų iš knygos
skaitymas, meninė dalis ir
autorius žodis. Po oficia-
liosios dalies — kavutė. No-
rintiems autorius duos au-
tografus.

Visi kviečiami dalyvauti.

• A. A. kun. Petras Či-
nikas, MIC, ilgametis Drau-
go administratorius, 69 me-
tų amžiaus, mirė Chicagoje
š. m. gegužės 22 d. Palaido-
tas gegužės 29 d. šv. Kazi-
miero lietuvių kapinėse,
Chicagoje.

• 1941 metų Lietuvių su-
kilimo ir laikinosios Lietu-
vos vyriausybės sukakties
minėjimas Chicagoje įvyks
birželio 7 d. 2 v. p. p. Jau-
nimo Centre. Įėjimas lais-
vas. Rengia LB apygarda,
Šaulių S-ga, Pedagoginis In-
stitutas, Ateitininkai, Skau-
tai Akademikai, Lietuvos
Istorijos draugija ir Liet.
Fronto sambūris.

JUBILIEJINIAM LIETUVIŲ OPEROS SPEKTAKLIAMS PRIARTEJUS

Lietuvių opera jau pasi-
ruošė 25-tam jubiliejiniam
sezoniui ir į sceną išveda dar
niekad lietuvių nestatytą
italo Amilcare Ponchiello
operą "I Lituani" — Lietu-
viai. Pirmą kartą šią operą
italai pastatė La Scala teat-
re Milane, 1874 m. kovo 7
d. Taigi, daugiau kaip prieš
100 metų.

Libretą parašė Antonio
Ghislanzoni, p a n a udojęs
Adomo Mickevičiaus poemą
Konradas Valenrodas. Ne-
pakankamai pažindamas to
laiko Lietuvos politinę pa-
dėtį, autorius supainiojo kai
kuriuos istorinius įvykius.
Nors operos libretas nėra
istorijos vadovėlis, o tik
muzikinio veikalo griaučiai,
bet vis dėlto geriau yra, kai
dainuojami žodžiai atitinka
ir istorinei tiesai. Į šią "Lie-
tuvių" operą žiūrėkime,
kaip į muzikinį veikalą, o ne
istorinių įvykių aprašymą.

Operos lankytojų patogumui,
operos vadovybės rū-
pesčiu ir pastangomis, poe-
to Stasio Santvaro išvers-
tas libretas, yra išleistas
atskiru leidiniu ir gauna-
mas Vaznelių prekyboje,
kur parduodami ir bilietai
į operos spektaklius.

"Lietuvių" operos spek-
takliai įvyksta š. m. birže-
lio 13, 14 ir 20 dienomis
Marijos aukšt. mokyklos au-
ditorijoje. Bilietus prašome
įsigyti iš anksto.

Chicagos lietuvių operos
stiprybė yra chorai, ku-
riems pasireikšti kompoz-
torius A. Ponchelli "Lietu-
vių" operoje skiria daug
vietos. Šios operos išvedi-

A. Petrutis ir dr. L. Kriaučeliūnas gegužės 14 d. Senato rūmuose minint Amerikos Balso lietuvių programos 30 metų sukaktį.

NEW YORKO LIETUVIŲ VYRŲ CHORO
- PERKŪNAS -
METINIS
KONCERTAS

Birželio 6, šeštadienį, Kultūros Židinyje, 341 Highland Blvd. Brooklyn, N. Y.

PROGRAMOJE:

VYRŲ CHORAS
duetas — RASA BOBELYTĖ ir PETRAS TUTINAS
akomponuoja DALIA SAKAITĖ
diriguoja VIKTORAS RALYS

Šokiams groja JOE THOMAS orkestras. Dainuoja JUOZAS NAKAS

Bufetas — Baras — Loterija

Kokteilialai — 6:30 v.v.
Koncertas 7:30 v.v. punktualiai

Įėjimas 7 dol.
Jaunimui iki 18 metų (prie įėjimo) 5 dol.

Stalų rezervacijos reikalu skambinti 296-5655

MALONIAI KVIEČIAMI VISI

mas į sceną, pareikalavo
daug pastangų, darbo ir iš-
laidų. Daugelis nuolatinių
rėmėjų jau atidavė kasme-
tinę duoklę, bet laukiami ir
nauji mecenatai, kurie savo
ištekais prisidėtų prie pa-
statymo išlaidų sumažini-
mo.

Operos vadovybės, choris-
tai ir solistai įdeda šimtus
darbo valandų, kad spek-
takliams būtų tinkamai pa-
siruošta. Mums belieka sa-
vo dalyvavimu ir grašiu pa-
remti jų pastangas ir tuo
parodyti pritarmą.

Dvidešimt penkis metus
ištesėti ir kiekvienais me-
tais pateikti visuomenei po
operą, vertas tinkamo įver-
tinimo. Įdomi būtų nors
apytikrė statistika. Juk
choristai ir jų vadovai kiek
vienais metais turi arti šim-
to repeticijų, pasitarimų ir
suėjimų, sugaišdami po ke-
lias valandas, o dalyvių taip
pat yra arti šimtinės. Kelio-
nė į repeticijas, nežiūrint
oro sąlygų, reikalauja ir lai-
ko ir pinigų, o atlyginimo
negauna.

Taigi, visi kas tik mėgs-
ta muziką ir dainą, o ir jau-
čia lietuvišką pareigą, atsi-
lankykime Marijos audito-
rijoje ir pasidžiaukime dži-
ginančiu lietuvių operos iš-

tesėjimu.

Iki pasimatymo.

A. Juodvalkis

• APDRAUDOS reikalais
geriausius patarnavimus
gausite kreipdamiesi į Z.
Obelenį, tel. 531-2211.

• OHIO AUTO BODY,
savininkas Jonas Švarcas,
35571 Vine St., Eastlake,
Ohio 44094, sąžiningai ir
graziai atlieka visus auto-
mobilių taisymo darbus. Iš
nelaimės vietos pašaukius,
automobilį atitepmia į savo
dirbtuves ir greitai pataiso.
Skambinkite tel. (216) 942-
8038 ir viskas bus sutvar-
kyta.

NEPAMIRŠKITE
ATNAUJINTI
D I R V O S
PRENUMERATĄ

Užmarštin Džiaugsmo Dienos Nubėga,
Liūdesys, Giliai Širdį Sužeidęs,
Nei Dienos, Nei Nakties Nepalieka.

Š. m. birželio mėn. 7 d. sueina vieneri metai kaip
mūsų brangi ir mylima duktė

A. A. INDRĖ MARIA DAMUŠYTĖ ČEPULIENĖ

tapo pašaukta į Amžinąjį Poilsį, pačioje žemiškojo gy-
venimo jaunystėje, vos, po pusantrų metų trukusio
vedybinio gyvenimo.

Pranešame draugams ir pažįstamiems, kad š. m.
birželio mėn. 7 d. už jos vėlę bus aukojamos šv. Mišios
šiose Bažnyčiose:

10:30 v. r. Dievo Apvaizdos Bažnyčioje,
DETROITE,

10:00 v. r. Dievo Motinos Nuolatinės Pagalbos
Bažnyčioje, CLEVELANDE,

10:00 v. r. Tėvų Jėzuitų Koplyčioje, Chicagoje.

Kviečiame visus pažįstamus, pagal galimybes savo
vietovėse, prisiminti a. a. INDRĖ šv. Mišių aukoje.

Tą dieną, už jos vėlę bus aukojamos šv. Mišios ir
Franciscanas Misioneras de Maria koplyčioje Requena,
PERU valstybėje.

Š. M. BIRŽELIO 14 D. šv. Mišios bus atnašauja-
mos už a. a. INDRĖ šv. Jurgio Bažnyčioje, CLEVE-
LANDE. Po šv. Mišių, Visų Sielų kapinėse bus pašven-
tintas a. a. INDRĖS MARIJOS Amžinojo Poilsio vietos
ženklas akmuo.

Giliai liūdintys

TĖVAI, VYRAS RIMAS, SESUO,
BROLIAI, IR VISI GIMINĖS

Southfield, Mich.

Brangiai

ELENAI KLIMIENEI

mirus, jos vyrui ADOLFUI, sūnui LAIMU-
ČIUI ir dukrai GAILUTEI širdingos užuo-
jautos reiškia ir kartu liūdi

Ona Kanaukienė,
Aldona ir Viktoras Naudžiai
su dukromis,
Algirdas Kanauka su šeima